

TA DOKUMENT JE **IZBOR ODZIVOV JAVNOSTI**, KI NASLAVLJAJO VARUHA PRAVIC GLEDALCEV IN POSLUŠALCEV, IN JE NAMENJEN ZA OBVEŠČANJE UREDNIKOV OZIROMA UREDNIŠTEV RTV SLOVENIJA TER SEZNANJANJE OBČINSTVA Z OBRAVNAVO NJIHOVIH ODZIVOV. VSEBINE ALI DELOV VSEBIN NI DOVOLJENO UPORABLJATI V NOBENEM DRUGEM KONTEKSTU.

MESEČNO POROČILO O ODZIVIH OBČINSTVA

SEPTEMBER 2025

Povzetek odzivov in odgovorov z izbranimi poudarki, mnenja in priporočila, statistika

Objava na spletnem naslovu www.rtv slo.si/varuh: 13. 10. 2025

Končna redakcija: 13. 10. 2025

Pripravile: Marica Uršič Zupan, Katja Karlin Musulin in Mirjana Bijelić

Poudarki v odzivih in odgovorih ter mnenja in priporočila za september 2025

Po poletnem zatišju se je septembra število odzivov spet povečalo, bilo jih je 187. Običajno je bilo odzivanje na televizijo in radio, povečalo pa se je število odzivov na MMC, z lanskimi (povprečno) 34 na kar 50. Med njimi sta bila dva na storitve – eden glede preskakovanja oglasov pred predvajanjem, drugi pa na večurno nedelovanje MMC-ja v ponedeljek, 8. septembra. Uporabniki so spraševali o umikanju komentarjev, eden pa je opozoril na neprimerne komentarje drugega uporabnika, ki so jih administratorji po njegovi prijavi večinoma umaknili. Kar 21 odzivov (lani povprečno 10 na mesec) se je nanašalo na novinarske vsebine, med njimi je bilo več pripomb na manjše, a (pre)pogoste napake pri povzemanju agencijskih novic. Varuhinja je zato uredništvu priporočila razmislek o doslednejšem redaktorskem branju besedil, ki bi take napake odpravilo. Več mnenj se je nanašalo na besedila, ki so delno promocijska ali za slovenske bralce nepomembna in zato morda po nepotrebnem trošijo novinarske moči.

Na radio se je nanašalo skromnih šest odzivov, med njimi sta bili dve mnenji o glasbi na Prvem in pritožba o domnevno pristranskem poročanju iz Bruslja.

Skoraj polovica vseh odzivov, 75, se je nanašala na Televizijo Slovenija. Med njimi je bilo tudi šest pritožb. Prva je opozorila na napačno napisan kraj, iz katerega je poročala Karmen W. Švegl. Druga se je nanašala na napovednik oddaje Belinger: skica družbene (ne)strpnosti. Po preverjanju je varuhinja ugotovila, da je bil napovednik na RTV Slovenija primeren, zgled spoštovanja programskih standardov je bila tudi oddaja. Gledalko pa je zmotil napovednik oddaje v enem od tiskanih medijev, v katerem je medij v negativnem kontekstu izpostavil romske priimke.

Tretja pritožba je Informativnemu programu TV Slovenija očitala nespoštovanje programskih standardov in poklicnih meril v reportaži o helikopterju. Varuhinja je po presoji zapisala, da bistveni odmik od poklicnih meril in programskih standardov ni bil v reportaži o helikopterju,

temveč v uredniški odločitvi, da se pripravi reportaža samo o enem helikopterju, ne pa tudi o drugem in ostalih okoliščinah, kar bi omogočilo celovito sliko. Ker je bil helikopter predstavljen izrazito pozitivno in s tem v prid odločitvi ministrstva, je javnost dobila vtis o pristranskosti. Pri vsebinah, povezanih z vlado, od katere je RTV posredno delno finančno odvisna, lahko takšen vtis povzroči že zelo majhna odstopanja, zato je v teh primerih potrebna še večja skrbnost.

Četrta pritožba je izpostavila poročanje oddaje Tarča o Gen-I-ju. Večina očitkov se je nanašala na netočne navedbe, zato je varuhinja pritožnika seznanila s pravico do popravka.

Peto pritožbo je sprožila napaka pri ponovitvi kviza Vem!, zaradi katere so gledalci dva dni zapored gledali isto oddajo. Uredništvo se je opravičilo in sprožilo vse postopke, da bi onemogočilo podobne napake.

Šesto pritožbo na televizijo je poslala učiteljica, ki z mladimi pogosto razpravlja o etiki in vrednotah, zato jo je zmotil pogovor z našo vrhunsko plezalko, med katerim je v rokah držala energijsko pijačo. Varuhinja je ob tem izpostavila težavo regulacije številnih vrst oglaševanja in sponzoriranja, saj je ta vedno korak pred regulacijo in posredno prihaja prek medijev tudi do gledalcev.

Več odzivov se je dotaknilo različnih nalog RTV Slovenija.

Združenje ateistov je varuhinji poslalo obsežen dopis o predvajanju verskih vsebin na RTV Slovenija. Varuhinja jim je poslala odgovor urednika verskih oddaj in odgovornega urednika, ki sta pojasnila zakonske obveze na tem področju, varuhinja pa je dodala še nekaj primerjav o verskih vsebinah na javnih radiih in televizijah v drugih evropskih državah.

Gledalcu, ki je spraševal, čemu TV Slovenija na več programih predvaja oddaje v madžarščini, pa je pojasnila, kako in zakaj RTV Slovenija pripravlja radijske in televizijske vsebine za avtohtono madžarsko in italijansko narodno skupnost.

Več gledalk in gledalcev je septembra pogrešalo ponovitve sej na TV SLO 3, oddajo Tarča 25. septembra, nove oddaje kviza Vem! in prenose nekaterih športnih prenosov, gledalka pa je vprašala, zakaj TV Slovenija ni prenašala tudi drugega dneva Blejskega strateškega foruma.

Kar nekaj je bilo septembra tudi pohval, spet največ na Kulturni in umetniški program.

Na dostopnost vsebin je varuhinja prejela pet odzivov, med njimi eno pritožbo zaradi odsotnosti podnapisov za gluhe in naglušne, slepi in slabovidni pa so opozorili, da ima RTV Slovenija orodje za prenos podatkov v angleščini, kar jim otežuje dostopnost. Po vključitvi člana sveta in tehničnih služb se tudi na tem področju nakazujejo izboljšave.

Kazalo vsebine

TELEVIZIJA SLOVENIJA.....	5
I. INFORMATIVNI PROGRAM.....	5
Dnevnik, 1. 9.: Navedba napačnega kraja poročanja dopisnice	5
Dnevnik, 18. 9.: »Nespoštovanje programskih standardov in poklicnih meril v reportaži o helikopterju«.....	5
Tarča, 11. 9.: »Oddaja je v delu, ki obravnava družbo GEN-I, izrazito pristranska, neprofesionalna in senzacionalistična«	11
Napovednik oddaje Belinger: Skica družbene (ne)strpnosti	17
Pobuda: »Naredite oddajo o dolgotrajni oskrbi, da bomo bolj razumeli novosti«	20
Mnenje: »Enostranski« prispevek v Dnevniku o protestu pred Hotelom Bernardin	20
Odzivno poročilo uredništva oddaje Koda	20
II. KULTURNI IN UMETNIŠKI PROGRAM	21
Odziv Združenja ateistov Slovenije na predvajanje verskih vsebin na TV Slovenija	21
Zahvala za prenos nedeljske maše, 21. 9.	24
Pohvale	24
Kritiki oddaje Skrivnosti Jehovovih prič in napovedniku zanjo	27
III. RAZVEDRILNI PROGRAM.....	28
»Popolnoma enaki ponovitvi kviza Vem! 3. 9. in 4. 9.«.....	28
Kviz Vem!: »So v načrtu snemanja novih oddaj?«.....	28
Evrovizija 2026: Upajmo, da bo kmalu potrditev, da bomo sodelovali«	29
IV. ŠPORTNI PROGRAM	29
Janja Garnbret in energijska pijača	29
»Avto šport trpi napram ostalim športom v medijskem okolju«.....	31
»Plačniki RTV-prispevka smo prikrajšani za ogleda tekem slovenske reprezentance«	32
Še o smernicah glede naslavljanja ruskih in beloruskih športnikov.....	32
V. SPLOŠNO	33
»Zakaj RTV ne prenaša Blejskega strateškega foruma?«	33
Zakaj 25. septembra ni bilo Tarče?	34
Ponovitve tudi v prvi polovici septembra.....	34
»Prosim, da predlagate, da se vrnejo ponovitve sej, kot so že bile do poletja«	35
»RTV ponavlja športni dogodek, ki ni povezan s slovensko reprezentanco«	37
Pobuda: Po koncu oglasov naj se izpiše ime oddaje, ki je na sporedu	38
Mnenje o programu TV SLO 3.....	38
RADIO SLOVENIJA	38
I. RADIO PRVI	38
Jutranja kronika: »Enostransko poročanje o delu bruseljskega parlamenta«	38

Pohvala Radiu Prvi.....	40
Mnenje o glasbi na Prvem.....	40
MMC.....	40
I. NOVINARSKÉ VSEBINE	40
»Ko je celo navadno prepisovanje STA preveč zapleteno opravilo«	40
Novica o snemanju ameriškega igralca v Beogradu tudi v rubriki Slovenija.....	42
»Nova zahteva po soglasju za piškotke«	43
Avtorjevi začetnici nista navedeni na strani MMC-ja	44
Mnenja.....	45
II. UPORABNIŠKE VSEBINE.....	46
»Nerazložljivo neobjavljanje komentarjev«	46
»Neprimerni "komentarji" zelo dejavnega uporabnika«	47
III. STORITVE	48
Nedelovanje MMC-ja	48
»Ko se izteče, oglasa ne morem zapreti«.....	49
PROGRAMI ZA NARODNI SKUPNOSTI	49
»Madžarske oddaje ... čemu jih predvajate in večkrat ponavljate?«	49
RTV SLOVENIJA	51
I. JEZIKOVNA KULTURA	51
Dnevnik, 9. 9.: »Mesto v Mehiki se imenuje Ciudad de Mexico«	51
Odmevi, 3. 9.: »To je jezikovni kolonializem«	51
II. DOSTOPNOST IN PRILAGOJENI PROGRAM.....	52
»Zakaj ima RTV SLO orodje za prenos podatkov v angleščini in ne v slovenščini?«	52
Šport, 21. 9.: Izjave brez podnapisov	54
»Podnapisi so bili zelo počasni in slika je bila že dva dogodka naprej«	54
III. SPLOŠNO	55
Nič o tem, kdo bosta nova dopisnika iz Beograda in Moskve	55
Zahteva gibanja OPS glede javne predstavitve o poročanju v času epidemije	56
Zahvali.....	58
Mnenji: »Berem, da bo zopet zamenjana ga. Elen Batista Štader. Kako je to mogoče?«	59
STATISTIKA	60

TELEVIZIJA SLOVENIJA

I. INFORMATIVNI PROGRAM

Dnevnik, 1. 9.: Navedba napačnega kraja poročanja dopisnice

Gledalec G. H. je opozoril na napako pri napisu kraja poročanja dopisnice v [prispevku v Dnevniku, 1. septembra](#) (na 1'39").

»18.50. minuta Dnevnika. Napake, napake, napake. Napis: Iz Washingtona Karmen W. Švegl. Ali res? Ne, ni res. Napaka. In to prodajajo 2 mio Slovincem. In zakaj se zaradi te napake ne opravičijo? Vsak je zmotljiv. Ja, res je, samo toliko napak, kot jih je na RTV SLO, je pa preveč. Celo dopisnica KWŠ je to opazila. Pri nas je vse dobro, resnica ali laž. Ni važno. Sramotno.«



Urednica Uredništva dnevnoinformativnih oddaj TV Slovenija Maša Tomažin Hladen

Žal je prišlo do napake, zanjo se opravičujemo. Smo se pogovorili s tistim, ki je ta napis pripravil.

ODGOVOR VARUJINJE Z MNENJEM

Res je, da je napak na TV Slovenija veliko in preveč. Je pa urednica napako takoj priznala, se zanjo opravičila in tudi takoj opravila pogovor s tistimi, ki so napako zakrivali.

Menim, da ta njen odgovor kaže, da primerno poskuša ravnati tako, da bi bilo napak čim manj.

Dnevnik, 18. 9.: »Nespoštovanje programskih standardov in poklicnih meril v reportaži o helikopterju«

Gledalec in bralec I. K. se je odzval na [prispevek o helikopterju AW169 v Dnevniku, 18. 9.](#), in na [članek](#), objavljen istega dne na MMC-ju:

»Podajam pritožbo na nespoštovanje Programskih standardov Radiotelevizije Slovenija in Poklicnih meril in načel novinarske etike v programih RTV Slovenija v reportaži o helikopterju AW169 dne v Dnevniku, 18. 9. 2025, in objavi na MMC istega dne z naslovom »Kako se je reševalni helikopter AW169 izkazal v Italiji?«.

Prispevek je bil po mojem globokem prepričanju pripravljen v nasprotju z:

1. drugo in tretjo alinejo prvega odstavka poglavja III. Delovanje v interesu javnosti (da mora RTV upoštevati negovanje novinarske verodostojnosti in odgovornosti z doslednim

upoštevanjem poklicnih in etičnih standardov, predvsem načel resnicoljubnosti, neodvisnosti, nepristranskosti);

2. prvo alineji prvega odstavka poglavja IV. Zaveze programskih ustvarjalk in programskih ustvarjalcev (namreč, da so programski ustvarjalci v sporočanju dejstev zavezani natančnosti, nepristranskost in celovitost,

Prav tako ocenjujem, da niso bila spoštovana naslednja določila Poklicnih meril in načel novinarske etike v programih RTV Slovenija:

1. tretjega (nepristranskosti v informativnih programih ne zagotavlja le preprosto matematično uravnavanje, v katerem se sleherno stališče enakomerno dopolnjuje z nasprotnim, marveč celovita predstavitev okoliščin, v katerih so ta stališča nastala) in četrtega odstavka (izogniti se je treba vsemu, kar lahko spodbudi upravičeno domnevo, da je novinar ali javni zavod pristranski ali pod vplivom neke skupine za pritisk, ne glede na to, ali je ta ideološka, politična, finančna, socialna, verska ali kulturniška.) točke 1.2 Nepristranskost,

2. tretjega odstavka točke 1.4 Verodostojnost (Poročila morajo poslušalcem in gledalcem ponuditi dovolj vsestranskih informacij o nekem dogodku ali temi, da bodo lahko oblikovali svoj pogled na določeno zadevo).

3. Ni bilo spoštovano osnovno načelo odgovornosti, določeno v drugem odstavku točke 1.4 Verodostojnost (Poročila morajo poslušalcem in gledalcem ponuditi dovolj vsestranskih informacij o nekem dogodku ali temi, da bodo lahko oblikovali svoj pogled na določeno zadevo).

4. Nespoštovanje prvega odstavka 2.3 Uravnoteženost poročanja (Programi RTV Slovenija, ki obravnavajo vprašanja javnega interesa, o katerih obstajajo v javnosti različna stališča, morajo zagotoviti enakovredno in enakomerno predstavitev najširšega možnega izbora stališč o določeni zadevi. Enakovrednost in enakomernost v tem kontekstu pomenita nepristranskost in razumen obseg, upoštevajoč težo posameznih stališč ali mnenj, njihovo pomembnost ali možno pomembnost.) in točke 2.3.1 Uravnoteženost sporočanja v posamezni oddaji (V posamezni oddaji, ki obravnava za večino sporno temo, je treba predstaviti najširši možen obseg stališč in mnenj o tej temi. Z nepristransko držo novinarja/voditelja je treba poslušalcem in gledalcem omogočiti, da si o zadevi sami oblikujejo sodbo, ki bo temeljila na predstavljenih dejstvih), oziroma upošteva tudi točko 2.3.3.

Obrazložitev:

V omenjeni reportaži in besedilu na MMC se je avtor lotil enega segmenta aktualne, zelo pereče problematike nakupa dveh helikopterjev HNMP na osnovi objavljenega javnega naročila. Na osnovi Odločitve v zvezi z oddajo naročila Ministrstva za notranje zadeve (MNZ) 29. julija 2025 se je sprožilo veliko vprašanj tako v medijih kot tudi v politiki. Tako je moral tudi Informativni program TV Slovenija del svojega časa posvetiti poročanju o tem.

Pri tem je šlo za dva nivoja. Eno je bilo zadovoljevanje zahteve stroke o nujnosti dostopa do pacienta tudi izza glave, vključno s tem, kaj določajo standardi, drugo pa regularnost razpisa in odločitve razpisne komisije. Novinarji in uredniki so se morali soočati z zahtevno materijo, kjer ni bilo in še danes ni jasnih odgovorov. Zaradi tega je bilo tudi večino časa poročanja namenjeno ravno tej dilemi – ali je izbrani helikopter Leonardo AW169 skladen s standardom EN 13718-2:2015+A1:2020 ali ne. Pa še to ni pomembno, ker ta standard sploh ni bil predpisan!

Druga, za regularnost razpisa bolj pomembna zadeva, pa je bila ustreznost oziroma morda celo zakonska spornost razpisa Ministrstva za notranje zadeve (MNZ). Tej tematiki informativni program TV ni namenil veliko pozornosti, kaj šele, da bi problematiko predstavil na ustrezen način. Kljub temu, da se je vedelo, da sem sam 17. 8. podal prijavo na KPK, ki sem jo tedaj takoj tudi javno objavil. Nanjo je opozoril tudi minister Poklukar v Odmevih, 20. 8. Seveda je to, da se z vsebino prijave, iz katere je razvidna problematičnost razpisa in odločitve, informativni program ni ukvarjal, legitimna uredniška odločitev.

Vendar se je 15. 9. z odločitvijo senata KPK, da vloži zahtevo na Državno revizijsko komisijo (DRK) za razveljavitev razpisa, to spremenilo. Kajti, kot je bilo pravilno ugotovljeno v Odmevih, sedaj ni več vprašanje prostora za glavo, ampak točkovanje enega od petih meril, ki naj bi povečevala varnost delovanja. Seveda je to ena od nepravilnosti, ki sem jih navedel v svoji prijavi. Zakaj se KPK ni opredelila do preostalih, lahko le sklepam – verjamem pa, da zato, ker je jasno, da so se člani razpisne komisije dobro zavedali, da so že (tudi) s tem merilom odločno privilegirali enega od dveh možnih ponudnikov. Nadaljevanje je znano, saj tistega dne ni prišlo do podpisa pogodbe, ki bo moral sedaj počakati do pravnomočne odločitve DRK.

Zanimivo pa je, da se tudi po tem mediji niso začeli ukvarjati s tem, kako en prtljažni prostor, ki ga en helikopter ima, drugi pa ne, povzroči razveljavitev razpisa oziroma prepreči podpis pogodbe. Tega se niso lotili niti v informativnem programu. /.../

Uredniki so se v tem ozračju in stanju informiranosti, predvsem o pomenu odločitve KPK in možnostih DRK, odločili, da se s tem še naprej ne bodo ukvarjali. So pa izkoristili nenadno možnost obiska reševalne ekipe HEMS v Trevisu, in tako je Rok Šuligoj pripravil reportažo, ki je bila objavljena v Dnevniku 18. 9. 2025 in dostopna tudi v povezavi s spletne strani MMC.

Zame je odločitev, predvsem pa sama reportaža sporna in po mojem mnenju krši določila aktov, ki sem jih navedel. Reportaža prikazuje možnosti le enega od treh možnih helikopterjev. Dveh, ki sta bila prijavljena na razpis, ne pa tudi helikopterja AW169 z vzdolžnimi nosili, ki ga Leonardo na razpis sploh ni prijavil. Takšna reportaža je bila objektivno v korist le zagovornikom izbrane verzije AW169, saj se je opisalo sam helikopter in ob tem tudi povedalo, da ima nosila prečna in da dostopa izza glave ni, ampak da tega ne potrebujejo, ker se med letom intubacija ne dela. Torej, da imajo prav tisti, ki pravijo, da je helikopter, ki ga je izbrala razpisna komisija, pravi! To in samo to je bilo sporočilo reportaže. Dejstva, da vse predstavljene možnosti izpolnjuje tudi ta isti tip z vzdolžnimi nosili, novinar in sogovorniki sploh niso omenili. Prav tako ni bilo v reportaži omenjeno, da vse to ima tudi drugi na razpis prijavljeni helikopter H145!

Vse to jasno kaže na željo, da se slovenski javnosti prikaže izbrani helikopter kot tisti pravi in da vsi, ki menijo, da bi bilo dobro, da bi reševalci lahko dostopali do pacienta tudi izza glave, nimajo pojma.

Zadeva je dobila PR-prizvok še toliko bolj, ker snemalec ni posnel – ali pa je v montaži izpadel – posnetek prtljažnega prostora izven kabine, ki ga je kot osnovo za zahtevo za razveljavitev razpisa opredelila KPK. Prav tako novinar zavestno ni izpostavil oziroma povprašal pilota, ali meni, da je zaradi tega prtljažnega prostora letenje varnejše (komisija je to pri ocenjevanju nagradila s štirimi točkami). Prav tako bi ga lahko oziroma moral vprašati tudi, ali se je njemu

ali kolegom kdaj zgodila popolna odpoved hidravlike. Ali so bili kdaj v situaciji, da bi bilo recimo dodatno 20-minutno letenje ob izgubi tlaka olja res premalo za varen pristanek?

Tudi to je bilo dodatno vnaprejšnje darilo Leonardu (dobil je cele 4 točke, ker H145 zmore samo 10-minutno letenje, vendar še vedno varnih več kot 20 kilometrov!). Vse to v prijavi na KPK namreč obrazloženo piše. Pozoren novinar bi lahko posadko vprašal tudi, ali imajo pripravljenih 8 sedežev, da bi jih montirali, če bi bilo treba sodelovati v evakuaciji. Tako bi lahko razrešil tudi zagonetko zahtevanih 8 sedežev oziroma dilemo, ali gre res za strogo namenski helikopter.

Vse povedano bi šele pomenilo, da bi se v prispevku dobile verodostojne, celovite, natančne in nepristranske informacije, kot določajo citirani členi Programskih standardov.

Ker pa je bil gledalcem in bralcem članka »Kako se je reševalni helikopter AW169 izkazal v Italiji?« na MMC predstavljen obširno le en sam helikopter, so bila kršena tudi določila Poklicnih meril in načel novinarske etike, ki zahtevajo, da se v prispevku zagotavlja nepristranskost. Povsem jasno je, da se je glede na vsebino in trenutek objave ustvarjal občutek, da je prispevek pripravljen in objavljen v korist zagovornikov nakupa AW169! Pri tem uvrstitev prispevka tri dni po odločitvi KPK, da DRK predlaga razveljavitev razpisa, ta sum še dodatno povečuje.

Dejstvo je, da gledalci in bralci niti približno niso iz prispevka in zapisa dobili »dovolj vsestranskih informacij, da bi si lahko oblikovali svoj pogled« na problematiko razpisa oziroma konkretno o obeh (oziroma treh) možnih helikopterjih, namenjenih HNMP! Ker o drugih dveh ni bilo niti besede, kaj šele slikovnega gradiva.

Zadeva je še toliko slabša, ker je novinar v besedilu ob povezavi na link reportaže iz januarja 2025 navedel, da je v navezavi na video 2 zapisal: »Drugi helikopter, ki je bil prijavljen na razpis, je TV Slovenija predstavila v spodnji reportaži, ko jo je pripravila Maja Derčar«. Kar pa je navadna laž, kajti gre za reportažo o tem, kako v Nemčiji zagotavljajo HNMP, in v njem ni nič o »drugem helikopterju, prijavljenem na razpis«. Helikopter H145 je le omenjen kot drugi, ki ga poleg EC135 uporabljajo v Nemčiji! Slika, ki je zelo sugestivna, pa kaže utesnjene, vendar racionalno urejene prostore ravno tega manjšega modela Airbusa! Torej gre za zavestno sugestivno zavajanje, saj je AW169 veliko večji! In na razpis ni bil prijavljen ta helikopter, ampak večji H145! Takšno zavestno zavajanje avtorja, z dovoljenjem urednika na MMC, je v nasprotju z vsemi navedenimi akti RTV in verjetno tudi z novinarsko etiko.

Zakaj je avtor dodal povezavo na povsem neustrezno, časovno zelo odmaknjeno reportažo in se pri tem zlagal, da je v njej govora o H145? Sam to vidim kot posledico dejstva, da je Rok Šuligoj vendarle že izkušen novinar in da so se verjetno tudi v odločanje vključili uredniki, ki so se zavedali, da je pripravljen prispevek izrazito enostranski, v danem trenutku celo nedopusten, in so svoje ravnanje skušali »uravnotežiti« s tistim, kar so imeli (edino) pri roki. /.../

P.s.: Naj dodam, da je vodstvo RTV v objavljenem odzivu na kritiko opravičevalo ravnanje z navedbo, da si je novinar dlje časa neuspešno prizadeval dobiti možnost posneti reportažo o na razpisu izbranem helikopterju. Torej se mu je čisto slučajno ponudila ravno sedaj. Dopuščam to možnost, čeprav ji ne verjamem, vendar bi skladno z akti in poslanstvom javne RTV morali hkrati pripraviti in predstaviti tudi reportažo o H145. Pri čemer bi se bilo treba zapeljati samo do Krka in pridobiti za pogovor enega od slovenskih pilotov (mislim, da jih je več, je pa tam zagotovo Tomi Merlak). Če pa tega – ali celo posebne daljše oddaje s primerjavo prednosti in slabosti dveh

(ali treh) helikopterjev – ne bi uspeli narediti, bi bilo po mojem mnenju potrebno predvajanje reportaže prestaviti do odločitve DRK.»

Urednica Uredništva dnevnoinformativnih oddaj TV Slovenija Maša Tomažin Hladen

Glede na temo, ki je medije polnila od začetka prvega razpisa, smo v uredništvu ocenili, da je v javnem interesu, da gledalci vidijo, kako s takimi helikopterji delajo drugje. Ob tem spomnimo, da smo objavili tudi vse ostalo v zvezi z omenjeno temo. Na primer: pogovore neformalnega sestanka, zaradi katerega je policija uvedla notranji nadzor, KPK uvedla prehodno preiskavo in predlagala, da se podpis pogodbe ustavi, o postopku pa je odločala Državna revizijska komisija. Zato v uredništvu zavračamo očitke o kakršnih koli pritiskih ali uredniški in novinarski pristranskosti.

Varuhinja je odziv urednice ocenila kot splošen in prosila za odgovore na konkretne očitke.

Urednica Uredništva dnevnoinformativnih oddaj TV Slovenija Maša Tomažin Hladen

Kot razumete, na specifična vprašanja o razpisu, ki niso povezana z objavljeno programsko vsebino ali so hipotetične narave (kaj bi bilo, če bi bilo), ne morem odgovarjati.

Še enkrat pojasnujem, da smo se v uredništvu za snemanje reportaže o helikopterju odločili in začeli dogovarjati že veliko pred razpisno odločitvijo, avtonomno in samoiniciativno, in sicer v kontekstu javne razprave o razpisanem poslu, zaradi česar smo presodili, da je predstavitev plovila, o katerem je potekala strastna, a površna javna razprava, v javnem interesu. Pri tej uredniški odločitvi vztrajam.

Glede potencialnih navzkrižij interesov, o čemer sprašuje gledalec, odgovarjam, da mi takšna navzkrižja niso znana.

Iz vprašanj, ki ste mi jih posredovali, je razvidno, da je gledalec očitno strokovnjak s področja helikopterjev in tudi poznavalec samega razpisa, zato zagotovo ve, kar vemo vsi, tako ustvarjalci programa kot občinstvo, in sicer, da je Državna revizijska komisija očitke KPK zavrnila. Sicer pa se Airbus na prvi razpis ni prijavil, pri drugem razpisu pa se ni pritožil in je bil na koncu izbran le en ponudnik.

O vsem tem je Informativni program TV Slovenija resnično izčrpno poročal, v nizu prispevkov iz različnih zornih kotov, z različnimi poudarki in različnimi sogovorniki. Menim, da je v celoti izpolnil svoje naloge in deloval v javnem interesu.

Če kot varuhinja menite drugače, boste o tem zagotovo napisali mnenje, ki ga bomo v uredništvu pozorno prebrali, saj si prizadevamo delovati v skladu z najvišjimi etičnimi in profesionalnimi standardi.

ODGOVOR VARUHINJE Z MNENJEM IN PRIPOROČILOM

Urednica je pojasnila, da so o razpisu za nakup helikopterjev za izvajanje HNMP pripravili zelo veliko prispevkov in v njih osvetlili številne dileme. Odgovorila je tudi, da ji niso znane osebne povezave avtorja ali drugih oseb, povezanih s pripravo prispevka, z osebami, ki so bile neposredno ali posredno povezane z razpisom, kar bi lahko vplivalo na pristranskost ali videz pristranskosti pri odločitvi za reportažo in pri njeni izvedbi. Pojasnila je tudi, zakaj so se odločili

za pripravo reportaže. Ni pa odgovorila, zakaj niso pripravili reportaže še o drugem helikopterju, prijavljenem na razpis, niti tega, zakaj niso poročali o domnevnih spornostih razpisa, ki jih je osvetlila javno objavljena prijava, podana 17. 8. na KPK.

Po pregledu reportaže, rednem spremljanju informativnih oddaj TV Slovenija in pregledu pripomb gledalca menim:

Odločitev za reportažo o izbranem helikopterju je bila primerna, saj je nakup helikopterjev za HNMP pomemben za reševanje, povezan pa je tudi z veliko vsoto javnega denarja, zato mora biti javnost čim bolj obveščena o vseh podrobnostih postopka nakupa in možnih izbirah.

Reportaža je predstavila samo enega od dveh helikopterjev, prijavljenih na razpis, drugega pa ne. Glede na zasnovo reportaže v njej ni bilo pričakovati primerjave s konkurenčnim helikopterjem, ker bi v ta namen morali v reportažo (tudi slikovno in z izjavami) vključiti konkurenčni helikopter. **Če v eni reportaži to ni bilo možno, bi TV Slovenija to morala narediti v eni od naslednjih primerljivih informativnih oddaj.** Tega ni storila, kar pomeni odmik od Poklicnih meril v točki 2.2 Obseg mnenj (v delu, kjer navaja):

»/.../ Predstavitve različnih stališč in mnenj morajo biti poglobljene, zajemati morajo vse njihove razsežnosti in odtenke. **Programi RTV Slovenija morajo biti zato celoviti. Če tega ni mogoče doseči v enem prispevku, je treba celovitost zagotoviti z nizom prispevkov na določeno temo.** Če določen prispevek iz kakršnih koli razlogov ni celovit, je treba na to gledalce posebej opozoriti in napovedati natančen datum, uro in oddajo, v kateri bodo pojasnjene manjkajoče razširitve. Prispevki v dnevnoinformativnih oddajah morajo biti programsko zaokroženi oz. celovito pojasnjeni najpozneje v tednu dni, tedenski programi v obdobju 14 dni, mesečni pa v naslednjem mesečnem ciklusu.«

Zato ključni odmik od poklicnih meril in programskih standardov ni v reportaži o tem helikopterju, temveč v uredniški odločitvi (ali nizu uredniških odločitev), da se pripravi reportaža o samo enem, izbranem helikopterju, ne pa tudi o drugem, kar bi omogočalo primerjave, javnost pa bi si lahko o vsebini, za katero bo država porabila veliko davkoplačevalskega denarja, ustvarila celovito sliko, kot terjajo Poklicna merila v točkah

1.4 Verodostojnost:

»/.../ Poročila morajo poslušalcem in gledalcem ponuditi dovolj vsestranskih informacij o nekem dogodku ali temi, da bodo lahko oblikovali svoj pogled na določeno zadevo.«

1.8 Pravičnost:

»/.../ Nobeno poročilo ali programska vsebina nista poštena, če:

- ne vsebujeta vseh poglavitnih dejstev;
- vsebujeta nepomembne podatke na račun najpomembnejših dejstev;
- nevede ali vede zavajata gledalce in poslušalce; /.../«

Ker tega ni bilo in **ker je bil helikopter, ki ga je na razpisu izbralo ministrstvo, predstavljen samo s pozitivnimi lastnostmi, ki so govorile v prid izbiri, je javnost dobila vtis o pristranskosti javne televizije.** Dodaten razlog za vtis o pristranskosti je javnost dobila zaradi časa in okoliščin, v katerih je bil prispevek objavljen: objava je sovpadla z vrsto očitkov na vladno izbiro helikopterja, prispevek pa je deloval večinoma kot zagovor vladne izbire. Dodatna okoliščina, ki vpliva na povečano pozornost javnosti do nepristranskosti javne RTV do vlade, je tudi finančna

odvisnost RTV Slovenija od vlade. Upošteva se ves ta kontekst, je TV Slovenija z reportažo o izbranem helikopterju ustvarila dvom v spoštovanje Poklicnih meril v točki

1.2 Nepristranskost:

»Nepristranskost je temeljna vrednota v vseh programih RTV Slovenija, ki ji je kot javnemu zavodu zaupano poslanstvo objektivnega obveščanja javnosti. /.../

Uravnoteženo je treba sporočati ali predstavljati bistvena dejstva in stališča ter ohranjati nepristransko in etično razmerje do vseh oseb, ustanov, tem in dogodkov./.../ Izogniti se je treba vsemu, kar lahko spodbudi upravičeno domnevo, da je novinar ali javni zavod pristranski ali pod vplivom neke skupine za pritisk, ne glede na to, ali je ta ideološka, politična, finančna, socialna, verska ali kulturniška /.../.«

Zaradi navedenih odmikov od poklicnih meril je prišlo tudi do nespoštovanja Programskih standardov RTV Slovenija, ki v poglavju III. (Delovanje v interesu javnosti) terjajo

»negovanje novinarske verodostojnosti in odgovornosti z doslednim upoštevanjem poklicnih in etičnih standardov, predvsem načel resnicoljubnosti, neodvisnosti, nepristranskosti, spoštovanja človekovega dostojanstva in transparentnosti«.

Zato uredništvu priporočam razpravo o upoštevanju navedenih točk poklicnih meril in programskih standardov zlasti v luči obravnave:

- zelo kompleksnih zadev, ki terjajo celovito predstavitev,
- vsebin, ki sprožajo v javnosti veliko različnih odzivov,
- vsebin, povezanih z vlado, pri katerih si javnost zaradi finančne odvisnosti RTV Slovenija od vlade lahko ustvari vtis o pristranskosti.

Pri obravnavi teh vsebin lahko že majhno odstopanje od poklicnih meril in programskih standardov v javnosti povzroči vtis, da RTV Slovenija ni neodvisna in nepristranska in okrne zaupanje javnosti, ki je za javni medij ključno.

Tarča, 11. 9.: »Oddaja je v delu, ki obravnava družbo GEN-I, izrazito pristranska, neprofesionalna in senzacionalistična«

Varuhinja je prejela pritožbo družbe GEN-I, d.o.o. na oddajo [Tarča: Obvodno financiranje](#), ki je bila na sporedu 11. septembra:

»/.../ Žal ugotavljamo, da je RTV Slovenija v primeru zadnje oddaje Tarča večkratno kršila zaveze programskih ustvarjalk in ustvarjalcev, zapisane v Programskih standardih /.../. Oddaja je v delu, ki obravnava družbo GEN-I, d.o.o. (v nadaljevanju GEN-I) izrazito pristranska, neprofesionalna in senzacionalistična. Njeni ustvarjalci so različne očitke in trditve, ki so napačne, izmišljene in pogosto manipulativne, navajali kot dejstva, s čimer so želeli pri gledalkah in gledalcih ustvariti videz, da v GEN-I uporabljamo različne prikrite, sporne prakse oziroma v njihovih očeh celo kriminalizirati našo družbo in njeno poslovanje.

Ustvarjalci oddaje so v njej postavljali in hkrati brez argumentov ali kakršne koli podlage v dejstvih potrjevali zgrešene in lažne zlonamerne izhodiščne teze oddaje, na katere kot prizadeta stranka sploh nikoli nismo imeli možnosti odgovoriti. Pri tem več hudih očitkov in neresničnih

navedb o GEN-I, ki so jih predstavljali kot dejstva, pri sami družbi pred oddajo niso niti poizkusili preveriti.

Lažne trditve, ki jih nismo imeli možnosti zanikati

V oddaji so navedli štiri neresnične izjave, ki bi jih v GEN-I zanikali, če bi nam ustvarjalci to možnost ponudili in se z vprašanji obrnili na nas:

- trditev voditeljice Tarče Erike Žnidaršič, da je bil GEN-I »med donatorji« Inštituta Janeza Evangelista Kreka (IJEK),
- namigovanje voditeljice Tarče Erike Žnidaršič, da »je premier Golob še kot predsednik uprave GEN-I z donacijo (IJEK, op. a.) poskušal doseči podaljšanje mandata«,
- namigovanje voditeljice Tarče Erike Žnidaršič, da bi šlo pri poslovnem odnosu med GEN-I in IJEK za »sum korupcije«,
- trditev novinarja Tarče Žana Dolajša, da je GEN-I z 10 tisoč evri »finančno podprl delovanje hišnega inštituta Nove Slovenije v času, ko se je na GEN-I Robertu Golobu tresel stolček«.

V nadaljevanju navajamo dejstva. Edino poslovno sodelovanje z Inštitutom Janeza Evangelista Kreka (IJEK), ki je vključevalo GEN-I, je bilo izvedeno s Konzorcijem za pospeševanje zelene transformacije, ki od leta 2019 združuje več domačih energetske družb (ELES, GEN-I, Elektro Ljubljana, Elektro Celje, Elektro Gorenjska).

Predmet pogodbe med IJEK in Konzorcijem je bila organizacija izvedbe konference o izhodiščih za energetski koncept Slovenije. Konzorcij je skupaj z IJEK 15. junija 2021 organiziral konferenco o izhodiščih za energetski koncept Slovenije. Na konferenci, kjer je bila osrednja tema razvoj slovenske energetike, so kot govorci in panelisti sodelovali direktorji štirih slovenskih energetske družb, predsednik Gospodarsko interesnega združenja (GIZ) distribucije električne energije, direktorica Agencije za energijo, generalni direktor Direktorata za energijo, predstavnik organizacije Umanotera ...

Podjetje GEN-I je v imenu Konzorcija po dogovoru nakazalo sredstva za izvedbo omejenega dogodka, ki jih je pozneje v vnaprej dogovorjenem obsegu poračunalo z drugimi podjetji. Posledično je strošek GEN-I za izvedbo omenjene konference znašal 3.077,00 EUR. Če sledimo »logiki« ustvarjalcev oddaje Tarča, bi to pomenilo, da si je nekdanji predsednik uprave s tem, ko je družba plačala 3.077,00 EUR za organizacijo in pokritje stroškov energetske konference, ki je bila 15. junija 2021, »poskušal doseči podaljšanje mandata« na čelu družbe, ki se mu je iztekel 17. novembra 2021, kar je pol leta pozneje. Navedena namigovanja ustvarjalcev oddaje Tarča z njeno voditeljico na čelu predstavljajo seveda popoln nesmisel.

Kot že omenjeno, te navedbe bi kadarkoli pojasnili ustvarjalcem Tarče, a te možnosti pred oddajo nismo imeli.

Zamolčanje informacij, ključnih za objektivno obravnavo tematike

Pri navedbah o sodelovanju med GEN-I (oziroma hčerinsko družbo GEN-I Sonce) in družbo DC Limited so ustvarjalci Tarče namenoma zamolčali nekatere informacije, ki so ključne za razumevanje obravnavane teme, a se ne prilegajo njihovim lažnim obtožbam, da GEN-I »plačuje lažne profile, ki promovirajo oziroma Gibanje Svoboda« oziroma »napadajo (njeno, op. a.) politično konkurenco«.

Podjetja iz Skupine GEN-I s strankami in drugimi javnostmi komunicirajo zgolj prek uradnih komunikacijskih kanalov in lastnih korporativnih profilov na družbenih omrežjih. Podjetja iz Skupine GEN-I nikoli niso financirala lažnih profilov, ki bi promovirala katero koli politično opcijo. Poslovanje z družbo DC Limited oziroma g. Miho Piškurjem na področju spletnega monitoringa pojavnosti družbe na digitalnih platformah oziroma portalih, tržnih analiz, svetovanja glede vsebine objav družb in zaznave odziva strank glede produktov in storitev družbe, podanih v okviru socialnih omrežij, se je začelo oktobra 2023. Razlog za sklenitev pogodbe so bile novonastale potrebe družbe GEN-I Sonce ob ukinjanju tako imenovanega sistema »net meteringa« kot načina obračunavanja električne energije v poslovnem modelu samooskrbe z električno energijo, proizvedene v okviru segmenta mikro sončnih elektrarn gospodinjstev odjemalcev.

Družba DC Limited je bila zaradi svojega ozko specializiranega znanja, nabora storitev na področju izvajanja kontinuiranega spletnega monitoringa in pozitivne izkušnje s sodelovanjem iz preteklosti (v letu 2021) prepoznana kot najprimernejši pogodbeni partner glede na aktualne potrebe.

Poslovno sodelovanje z družbo DC Limited smo obsežneje pojasnili v odgovorih na vprašanja, ki smo jih 10. septembra poslali ustvarjalcem oddaje Tarča, a jih ti v veliki večini niso vključili v vsebino oddaje.

Kršitve Zakona in Programskih standardov RTV Slovenija

S tem ravnanjem so ustvarjalci oddaje Tarča po naši oceni kršili 4. člen Zakona o Radioteleviziji Slovenija (ZRTVS-1). Ta v prvem odstavku navaja, da RTV Slovenija v svojih programih »zlasti zagotavlja verodostojne in nepristranske informativne oddaje, s katerimi celovito obvešča o političnem dogajanju doma in v zamejstvu (...)«.

Obenem so kršili tudi Programske standarde RTV Slovenija, ki ustvarjalke in ustvarjalce zavezujejo h kakovostni medijski produkciji v skladu s profesionalnimi in etičnimi standardi. Ti v II. poglavju določajo, da je med temeljnimi vrednotami, na katerih RTV Slovenija gradi zavezanost javnosti in delovanje v dobro družbe, tudi odličnost, torej zagotavljanje kakovostne medijske ponudbe, ki mora prispevati k celoviti obveščenosti. Med zavezami programskih ustvarjalk in programskih ustvarjalcev, ki jih Programski standardi RTV Slovenija določajo v IV. poglavju, pa so natančnost, nepristranskost, celovitost, poštenost in izogibanje senzacionalizmu. Vse te zaveze so ustvarjalci Tarče kršili.

Kontinuirano in sistematično blatenje imena družbe GEN-I v Tarči

Ob tem naj dodamo, da je takšno početje ustvarjalcev Tarče kontinuirano. Čeprav novinarjem oddaje Tarča redno in v zakonskih rokih odgovarjamo na serije vprašanj, ki jih pošiljajo, večkrat opazimo, da so pozneje v oddaji objavljane posamezne trditve, ki jih ustvarjalci pred tem pri nas niso preverili.

Že 16. januarja 2025 je bila družba GEN-I v oddaji Tarča: /.../ V dveh naslednjih Tarčah (30. januarja 2025 in 6. februarja 2025) /.../

Zaradi ponavljajočih se kršitev Programskih standardov RTV Slovenija pri obravnavi GEN-I, s katerimi se sistematično blati dobro ime družbe in ji povzročajo poslovno škodo, se sprašujemo, kaj so dejanski motivi in razlogi ustvarjalcev oddaje Tarča za takšno početje.

Zgolj dejstvo, da je bil sedanji predsednik vlade, g. Robert Golob, do leta 2022 zaposlen v družbi, ne more upravičevati konstantnega vpletanja skupine, ki večji del prihodkov ustvari na mednarodnih trgih, v različne domače politično-medijske igre. Še posebej, če to počne v tem primeru izrazito instrumentaliziran javni zavod, ki pri tem serijsko krši vsa lastna pravila.

V skladu s tem vas prosimo za ustrezno obravnavo pritožbe./.../«

ODGOVOR VARUHINJE

Če je bila s katero od objavljenih vsebin prizadeta vaša pravica ali interes, boste dosegli popravek napačne trditve neposredno od odgovorne urednice ali s posredovanjem sodišča. Sodišče je za to pristojno in ima za preverjanje vse vzvode, varuhinja takih možnosti nimam. V vašem primeru sem vašo pritožbo poslala v odziv uredniku oddaje Tarča. V dopisu sem ga izrecno prosila, da se opredeli do očitkov o kršenju programskih standardov in poklicnih meril, zlasti natančnosti, celovitosti, poštenosti in izogibanju senzacionalizmu.

Urednik oddaje Tarča Boštjan Kogovšek

Na zahtevek za popravek s skoraj identično vsebino o navajanju neresničnih informacij s strani GEN-i-ja, smo že obsežno odgovorili pravni službi. Očitke o kršenju programskih standardov in poklicnih meril ostro zavračamo. Prav tako obtožbe o kontinuiranem blatenju družbe GEN-i. S podobnimi očitki so se obrnili na NČR, ki smo mu 15. 7. 2025 poslali naslednji odgovor: Ne gre za nikakršno primerjavo med medijskim sistemom, ki je blizu stranki SDS in oglaševalskimi aktivnostmi sistema GEN-i, ampak zgolj za novinarjev opis razmer v različnih obdobjih.

Novinarska ekipa oddaje Tarča je dlje časa pozorno spremljala oglaševanje podjetja GEN-i in naš sklep je bil, da je podjetje v zadnjih letih močno intenziviralo oglaševalske aktivnosti. Žal pa si empirično povsem natančne slike o tem ni mogoče ustvariti. Razlog za to: Podjetje GEN-i, ki je de facto v 100 % lasti države, v zadnjih letih, kljub več našim pozivom, ni želelo razkriti obsega oglaševanja. V nekaterih obdobjih namreč ERAR ni sledil denarnim tokovom tega kapitalsko izjemno močnega podjetja v državni lasti. Do nedavnega denimo niso bile javno razvidne transakcije hčerinskih podjetij GEN-ija, pozor, zaradi nekakšne računske napake skrbnikov javnih evidenc (UJP, AJPES, MJU).

Nadalje, iz omenjenega energetskega sistema je v zadnjem mandatu v vrh državne politike, na najvplivnejše položaje, prišlo kar nekaj ljudi. Vsaj legitimno, če ne že nujno, je pozorno spremljanje oglaševalskih aktivnosti finančno tako močnega sistema kot je GEN-i, v razmerah, ko so praktično čez noč najvišje položaje v državi zasedli nekoč najpomembnejši akterji tega podjetja. Dejstvo namreč je, da je oglaševalski denar državnih podjetij za številne slovenske medije lahko »življenjskega pomena«. Iz tega pa izvira tudi utemeljena teza, da se lahko oglaševalski finančni plasmaji paradržavnih kapitalskih struktur pretapljajo v medijski in končno v politični vpliv.

To so seveda ugotavljali in premišljevali številni avtorji medijskih in komunikacijskih študij. Herman in Chomsky pojasnjujeta, da je oglaševanje za medije ključni vir prihodkov, zato deluje kot filter, ki vpliva na to, katere teme bodo objavljene in katere bodo izločene (Herman & Chomsky, 1988: Manufacturing Consent, Pantheon Books, str. 16-17). V primeru, ko so financerji paradržavna podjetja, se oglaševanje lahko spremeni v posredni politični instrument. In zato je ključnega pomena za demokracijo, da novinarji podrobno spremljamo tudi oglaševalske aktivnosti vplivnih paradržavnih kapitalskih centrov, kar GEN-i zagotovo je. Žal pa, naj omenimo še enkrat, podatkov o izdatkih za oglaševanje GEN-i, ki je dejansko v popolni državni lasti, ne želi posredovati. Zato so vse navedbe podjetja GEN-i o kršitvah kodeksa v točki 1. povsem neutemeljene.

Naj poudarimo, da se predstavniki GEN-i-ja vabilom za nastop in izjave pred kamero niso odzvali. Sicer pa bomo predstavnika GEN-i-ja vljudno povabili v eno izmed prihodnjih oddaj, kjer bo lahko vse pojasnil.

ODGOVOR VARUHNJE Z MNENJEM

Glede vaše pritožbe nadalje pojasnujem, da vam na nekatere očitke ne morem odgovoriti, ker niso konkretizirani. [Pravilnik o delovanju varuha](#) v 9. členu med drugim določa: »Obvezna vsebina vloge je identifikacija pritožnika, konkretna navedba programske vsebine ali storitve, na katero se odziv nanaša (kdaj in kje) ter opis očitane nepravilnosti, ki naj bo predmet varuhove obravnave.«

Vašo pritožbo sem podrobno preučila in ugotavljam, da večinoma niste natančno opisali, v katerem delu oddaje in s katerimi besedami je nastala nepravilnost, ki naj jo preučim. Deloma zahtevam za podajo odzivov varuhinji ustrezata samo dva očitka o lažnih trditvah (da je bil Gen-I med donatorji Inštituta JEK in da je Gen-I z 10 tisoč evri finančno podprl delovanje hišnega inštituta Nove Slovenije v času, ko se je na Gen-I-ju Robertu Golobu tresel stolček). Za trditvi, za kateri menite, da sta lažni, sem vas napotila na zahtevek za popravek. Ob tem pa opozarjam, da niti ta dva očitka nista opremljena s točnim časom predvajanja.

Druga dva očitka se nanašata na »namigovanji« voditeljice. Tudi za ta dva očitka niste navedli, kje točno v oddaji so bila »namigovanja« izrečena in s katerimi besedami. Če sem prav razbrala, gre za vprašanje voditeljice na času 52.30: »Gospa Vonta, ali je potem sum korupcije tudi denar, ki ga je Gen-I nakazal temu inštitutu za okroglo mizo ali pač karkoli že, tik pred tem, ko se je Golobu iztekal mandat na čelu Gen-I-ja in je poskušal, bi lahko tako razumeli, na ta način pri resornem ministrstvu dobiti podporo, da bi se mandat podaljšal?«

Menim, da v tem primeru ne gre za namigovanja, temveč za vprašanje, ki vsebuje podatke, ki jih je želela voditeljica preveriti pri sogovornici. Preverjanje domnev, ki so bila v predhodnem delu oddaje utemeljena s konkretnimi navedbami in viri, je glavna naloga voditeljev. Na kakšen način to počnejo, je odvisno tudi od žanra oddaje. Oddaja Tarča, »osrednja informativna pogovorna oddaja Televizije Slovenija, je kritična, odmevna, preiskovalna, udarna in načelna, brez izjem,« piše v njenem opisu. Opredeljena je tudi kot pogovorna oddaja z več gosti. Deloma lahko zato zanjo uporabimo pravila intervjuja, zapisana v točki 5.6 [Poklicnih meril in načel novinarske etike v programih RTV Slovenija](#):

»Nosilci javnih funkcij ali tisti, ki si to prizadevajo postati, ali tisti, ki zagovarjajo ali kritizirajo neko politiko, morajo biti nagovorjeni spoštljivo in z ustreznim profesionalnim tonom. Novinarji RTV Slovenija morajo delovati profesionalno: iskati odgovore, razmejiti razne dileme. Neprijazno nastopanje in vidna čustvena navezanost na eno stran v pogovoru ni znamenje profesionalnosti.«

Vse to je bilo v oddaji spoštovano. Sogovorniki v oddaji so sicer nagovorjeni z odločnim tonom, vendar vsi enako, nikjer v oddaji ni bilo zaznati vidne čustvene navezanosti na eno stran.

Poleg tega ima oddaja Tarča tudi elemente raziskovalnega novinarstva, ki ga že omenjena Poklicna merila navajajo v točki 8:

»/.../ Raziskovalno novinarstvo zahteva od urednikov in novinarjev visoko strokovnost in dosledno upoštevanje meril natančnosti. Raziskovalnega novinarstva ni brez ustreznih virov informacij in brez zadostnega časa za temeljito raziskovanje.

Oddaje morajo omogočiti poslušalcem in gledalcem, da si sami oblikujejo stališče o raziskanem dogodku. Logični sklepi morajo izhajati iz dejstev in ne smejo temeljiti le na mnenju novinarja ali biti vsiljeni z nepoštenim prikazovanjem informacij. Če se hočemo približati merilom natančnosti, nepristranskosti in verodostojnosti, mora oddaja temeljiti na vestnem in skrbnem raziskovanju. Upoštevati mora vse dostopne bistvene dokaze in zajeti širok izbor mnenj o zadevi, ki je predmet raziskovanja.

Priložnost za odziv je bistvenega pomena za raziskovalne programe. Zaradi uravnoteženosti mora biti ta možnost dana vsem stranem, ki se želijo izjasniti.

Da bi se izognili možnosti manipuliranja in da ne bi objavili nenatančnih ali pristranskih informacij, mora novinar skrbno preveriti zanesljivost vira in si praviloma pridobiti potrditev iz najmanj dveh drugih primernih virov.«

Iz oddaje je razvidno, da so novinarji vire preverjali skrbno in po več poteh in dali vsem tudi možnost dodatnega pojasnila, vendar so se nekateri tej možnosti odrekli. Skladno s pravilnikom so v oddaji to tudi pojasnili.

Zato menim, da je bila oddaja v točkah, ki sem jih presojala, skladna s Poklicnimi merili in načeli novinarske etike v programih RTV Slovenija, pa tudi s programskimi načeli natančnosti, nepristranskosti, celovitosti in poštenosti.

Vaše pritožbe o kontinuiranem in sistematičnem blatenju družbe Gen-I v oddaji Tarča nisem obravnavala, ker skladno s [Pravilnikom o delovanju varuha](#) (9. člen) lahko obravnavam samo odzive, ki se nanašajo na programske vsebine, ki so bile predvajane ali objavljene v 30 dneh pred oddajo pritožbe ali odziva. Vaš odziv o kontinuiranem in sistematičnem blatenju družbe Gen-I v oddaji Tarča pa se je nanašal na starejše objave, v utemeljitvi ste navedli oddaje iz januarja, februarja in aprila 2025. Teh iz zgoraj navedenega razloga nisem obravnavala, prav tako ne korespondence med uredništvom Tarče in vašo družbo, ki se je nanašala na čas več kot 30 dni pred prejemanjem vašega odziva.

Napovednik oddaje Belinger: Skica družbene (ne)strpnosti

Gledalka S. H. se je odzvala na napovednik [oddaje Belinger: Skica družbene \(ne\)strpnosti](#), ki je bil objavljen v tiskanem mediju:

»Pišem vam kot gledalka RTV Slovenija in pripadnica romske skupnosti. Moje ime je /.../. Z velikim ogorčenjem sem prebrala napovednik oddaje Belinger: Skica družbene (ne)strpnosti, kjer so bili navedeni tipični romski priimki, med njimi tudi moj priimek, ter postavljeno vprašanje, ali so Romi "potencialni delomrzneži in kriminalci".

Takšne navedbe so žaljive, diskriminatorne in nevarno posplošujejo celotno skupnost. Sama sem šolana in zaposlena kot /.../, delam že od svojega 18. leta starosti in z delom pošteno preživljam sebe ter svojo družino.

Poleg tega želim poudariti, da veliko Romov aktivno prosi za službo in bi pošteno delalo, vendar jih delodajalci pogosto ne zaposlijo – raje vzamejo druge, ki lahko delajo fizična dela, a ne poznajo jezika, zakonov ali družbenega okolja. Takšna nepravilnost dodatno pogloblja predsodke in izključevanje Romov.

Namesto da javna televizija širi stereotipe o Romih, bi se morala ukvarjati z resničnimi družbenimi izzivi, kot so politika, inflacija in gospodarske razmere. Od RTV-ja kot javnega medija pričakujem spoštovanje človekovega dostojanstva, profesionalno novinarstvo in odgovorno poročanje.«

ODGOVOR VARUJINJE Z MNENJEM

Najlepša hvala za poslano. Upam, da ste si sinoči (op. a.: 4. 9.) ogledali oddajo in po njej spremenili mnenje. Menim namreč, da je bilo iz oddaje zelo jasno razvidno, da nikakor ni želela širiti stereotipov o Romih, temveč prav nasprotno: predstaviti njihovo neutemeljenost, praznost. Želela je tudi predstaviti, kako so ti neutemeljeni stereotipi o Romih med neromskim prebivalstvom negativno vplivali na Rome, celo tako zelo, da so zaradi osebnih stisk in žalitev zamenjali priimek, da bi s tem ubežali neupravičenim žalitvam in diskriminaciji.

Oddaja sicer ni predstavila vseh družbenih izzivov, ki bi morali biti rešeni, da bi Romi lahko v polnosti ohranjali in razvijali svojo romsko identiteto, ne da bi bili zaradi nje diskriminirani ali celo sramoteni.

Napovednik oddaje je bil res morda precej provokativen in ste se lahko upravičeno počutili užaljeni. V »olajševalno« okoliščino pa napovedniku lahko štejemo, da je namen napovednika, da pritegne čim širši krog gledalcev. Z nekoliko provokativnim načinom je to zagotovo dosegel, s tem pa, upam, tudi bistveni namen: da se je veliko gledalcev seznanilo s tem, koliko neupravičenih stisk in osebnih travm doživljajo Romi, ko jih kar povprek označujejo z neupravičenimi slabšalnimi oznakami.

Če vas je napovednik prizadel, mi prosim sporočite, da bom prosila avtorja za pojasnilo.

Vsekakor sem res zelo vesela vašega odziva. Na oddaje o Romih sem prejela lani in letos kar nekaj pripomb, predvsem na Tarčo in nekatere prispevke v drugih oddajah. V nekaterih primerih sem zaznala neprimeren način poročanja, predvsem pa sem zapisala, da polemične oddaje, kot je Tarča, niso primerne za predstavitev vsebin o manjšinah in drugih občutljivih vsebinah, zato sem priporočila TV Slovenija oddaje, ki bi predstavile Rome in druge podobne

vsebine na umirjen, celovit način, z iskanjem rešitev in konsenza, v smeri enakovrednega vključevanja vseh delov družbe. Sinočnja oddaja je bila takšna.

Gledalka se je odzvala:

*»Hvala za vaš odgovor in pojasnila. Oddajo sem si ogledala in res je bilo razvidno, da je bil njen namen predstaviti neutemeljenost stereotipov. Sama z vsebino oddaje kot take nimam težav. Kar pa me je prizadelo, je bil **napovednik in naslov oddaje**, kjer so bili izpostavljeni tipični romski priimki in povezani s predsodki o »delomrznežih in kriminalcih«. Tam sem se kot oseba s priimkom /.../ počutila osebno prizadeto. V oddaji teh priimkov res ni bilo posebej obravnavanih, vendar je sam način napovedovanja pustil slab vtis.*

Razumem, da je namen napovednika pritegniti gledalce, vendar menim, da bi bilo dobro, da se v prihodnje pri občutljivih temah, kot je romska skupnost, najde način, ki ne izpostavlja priimkov in s tem osebno prizadene ljudi. Hvala, ker ste mi prisluhnili.«

ODGOVOR VARUHNJE

Hvala za odziv. Vsebino napovednika oddaje sem preverila pri avtorju Bojanu Pečku, ki je zatrdil: »Sporni napovednik ni moj, izvirna verzija je bila objavljena v našem napovedniku na MMC-ju in tu zame in za vsakega, ki ga dobronamerno bere, ni nič spornega, še najmanj diskriminatornega. Obratno!

Predvsem pa: izvirni (moj) napovednik ne vsebuje nobenega priimka.

Če sklenem: pripomba torej leti na revijo, ki je napovednik priredila in objavila - in tam je tudi mesto, kjer naj zanj odgovarjajo.«

Ker je bil napovednik s priimki objavljen še pred oddajo, sem preverila še pri Službi za komuniciranje RTV Slovenija, ki je odgovorila, da napovednikov oddaj ne pošiljajo medijem, temveč jih v sistem Provys dajejo uredništva.

Nato sem preverila pri odgovorni urednici Informativnega programa TV Slovenija, ali so oni dali v napovednik priimke, in mi je prav tako zatrdila, da ne, da so objavili izvirni napovednik, kot ga je pripravil avtor – brez priimkov.

Zato vas prosim, da mi sporočite, v kateri reviji je bil objavljen napovednik s priimki, ker bi rada temu prišla do dna.

Gledalka se je odzvala:

»Najlepša hvala za vaš odgovor in pripravljenost, da zadevi pridete do dna.

Kot dokazilo vam pošiljam fotografijo spornega napovednika, ki je bila objavljena v časopisu Slovenske novice, v rubriki s televizijskim sporedom.

Najlepša hvala za vaš trud in podporo.«



Varuhinja je vprašanje o tem, kdo je v napovednik oddaje dodal tri romske priimke, poslala na Slovenske novice. Odgovorila je urednica Vikend magazina:

Urednica Vikend magazina, tedenske priloge Dela in Slovenskih novic, **Mateja Košir**

Poslani napovednik oddaje s TV Slovenija je bil prekratek, zato smo res dodali priimke, ki so v Sloveniji označeni kot statistično najpogostejši romski priimki, tako da ni šlo za namen kakršne koli diskriminacije, ampak samo dodatno informacijo.

ODGOVOR VARUHNJE Z MNENJEM

Razumem, da ste se kot nosilka romskega priimka počutili diskriminirano. Toda kljub temu menim, da je napovednik, tako izvirni, brez priimkov, kot tudi ta v Vikendu, s priimki, dovolj jasno nakazal, da si mora vest zaradi sovražnega govora izprašati predvsem neromska skupnost, saj je to glavni razlog za spreminjanje priimkov, ne pa ravnanja Romov.

Poleg tega je namen napovednikov tudi ta, da spodbudijo gledalce k ogledu. In zato so lahko tudi nekoliko provokativni.

Napovednik TV SLO:

»Zakaj se Romi v Sloveniji sramujejo svojega izvora in spreminjajo svoje tipično romske priimke? So res zgolj potencialni delomrzneži in kriminalci? Ali pa si mora tudi večinska, neromska družba izprašati vest ob vse pogostejšem sovražnem govoru, celo pozivanju k oboroževanju?«

Napovednik v Vikendu:

»V oddaji bodo glavna tema Romi. Zakaj se Romi v Sloveniji sramujejo svojega izvora in spreminjajo tipične romske priimke, kot so /.../? So vsi Romi res zgolj potencialni delomrzneži in kriminalci? Ali pa si mora večinska neromska družba izprašati vest ob vse pogostejšem sovražnem govoru in celo pozivanju k oboroževanju?«

Varuhinja pravic gledalcev na RTV Slovenija ne morem pozvati uredništva Vikenda k opravičilu, ker sem pristojna samo za vsebine, ki jih objavi ali pripravi RTV Slovenija. Dokumentarna oddaja o Romih, ki jo je pripravila TV Slovenija, je bila zgled kakovostne in odgovorne vsebine, pripravljene skladno s programskimi standardi. Ti programske ustvarjalce zavezujejo, da

ustvarjajo dialoške vsebine, ki gradijo vključujočo in strpno družbo. In ta oddaja je nedvomno takšna bila.

Pobuda: »Naredite oddajo o dolgotrajni oskrbi, da bomo bolj razumeli novosti«

»Zelo rada gledam vašo televizijo. Pišem vam, ker ne razumem dosti o dolgotrajni oskrbi. Sosea mi je rekla, da bo zdaj na Tarči nekaj in sem gledala. Pa potem ni bilo skoraj nič. Ne razumem tega, zakaj zdaj plačujem po novem še nek davek za to oskrbo. Sem pričakovala, da bodo bolj razložili, kaj moram narediti, če hočem priti do kakšne pravice, pa ni bilo nič od tega. Ena gospa je v oddaji rekla, da je to za starejše izjemno pomembna pravica. Pozivam vas, da naredite eno oddajo, da bomo bolj razumeli te novosti /.../. Pa drugič ne oglašujte o temi, ki je potem ni. Mi rabimo informacije, ne pa kregarijo.« (A. J.)

Mnenje: »Enostranski« prispevek v Dnevniku o protestu pred Hotelom Bernardin

»V nedeljo (op. a.: 7. 9.) je bil objavljen [prispevek o protestu pred Hotelom Bernardin](#) zaradi udeležbe izraelskih predstavnikov na konferenci, ki jo je (so)organizirala Fakulteta za strojništvo UL. Prispevek je bil izključno enostranski, bil je goli megafon protestnikov in ni niti posredno navedel nobenega pojasnila Fakultete ali organizatorjev. Ne glede na osebne ali kolektivne simpatije in pravičnost gre pri tem za enako nedopustno novinarsko prakso, kot je nedopusten izraelski sistematičen genocid na palestinskem ozemlju. /.../« (B. P.)

Odzivno poročilo uredništva oddaje Koda

Varuhinja je v [mesečnem poročilu za avgust](#) (str.7-9) pri odzivu na oddajo [Koda: Meso iz laboratorija](#), ki je bila na sporedu 2. avgusta, uredništvu priporočila (1) pogovor o spoštovanju programskih standardov in poklicnih meril v točkah, ki govorijo o celovitosti poročanja, ter (2) razmislek o skrbnejšem in previdnejšem umeščanju vsebin v oddajo, ki naj upošteva tudi širši aktualni družbeni kontekst.

ODZIVNO POROČILO odgovorne urednice Informativnega programa TV Slovenija Polone Fijavž na priporočili varuhinje

Delno povzemam odgovor novinarke in voditeljice rubrike Koda Ines Kočar, ki jo čudi mnenje o primernosti izbora teme. Kot razlaga: »S hrano se v naši oddaji veliko ukvarjamo, konec koncev zanjo slovenska gospodinjstva po podatkih Statističnega urada porabijo 16,8 odstotka vseh svojih izdatkov. Gre za izdelke, ki jih kupujemo redno in lahko pomembno vplivajo na naše zdravje in finančno stanje. Pogosto je prav področje živilskih izdelkov tudi predmet spornega oglaševanja in nepoštenih poslovnih praks. Poleg tega pa se živilska industrija hitro spreminja, zato je za potrošnika gotovo zanimiva tudi prihodnost hrane. Kot vse kaže, je hrana, pridelana v laboratoriju, tudi hrana prihodnosti. In bo torej že v nekaj letih krojila njihov vsakdan ali pa vsaj njihovo prehrano.«

Z izborom teme, ki jo tudi sama zaznavam kot pomembno za potrošnike tudi sama nimam pomislekov.

Kar se tiče pa celovitosti in vidikov teme, Ines Kočar pojasnjuje:

»Menim, da smo v oddaji tematiko predstavili dovolj celovito (vse vsebine, povezane z vprašanjem laboratorijskega mesa, pač ne moremo zajeti v 10-minutni oddaji). V njej so bili omenjeni tudi vsi negativni vidiki, ki ste jih pogrešili. Sogovornica Katja Križman je povedala, da je eden od največjih izzivov prav iskanje nadomestila za serum, ki ga za zdaj pridobivajo iz telet (na 3.45 in 4.20), prav tako je poudarila, da je ta panoga trenutno še energetskega preveč potratna (na 4.44). O dolgoročnih učinkih izdelka, ki se je šele pojavil na tržišču, pa bi težko govorili. Nikakor se torej ne morem strinjati, da oddaja ni bila skladna s programskimi standardi. Prav tako se ne morem strinjati z vašim razmišljanjem, da teme obravnavamo glede na morebitne sogovornike.«

Glede vključitve izraelskega podjetja v prispevek v času genocida pa dodatno pojasnujemo, da se pri določenih strokovnih temah, kjer je Izrael v špici razvoja, temu ne moremo izogniti, ker potem informacije ne bi bile celovite. Da teme ne bi obdelali zato, ker je v razvoj vpletena tudi država Izrael, pa tudi nima smisla. Naše primarno poslanstvo je obveščanje javnosti, tudi o tovrstnih temah.

Bomo pa v uredništvu na vaše priporočilo opravili širšo razpravo.

II. KULTURNI IN UMETNIŠKI PROGRAM

Odziv Združenja ateistov Slovenije na predvajanje verskih vsebin na TV Slovenija

Združenje ateistov Slovenije (ZAS) se je z dopisom odzvalo na »problematiko« predvajanja verskih vsebin na TV Slovenija:

»Obrachamo se na vas zaradi ekstenzivnega predvajanja verskih vsebin samo ene denominacije (RKC) na RTV Slovenija. Po našem mnenju odmerjeni čas daleč presega zakonsko obveznost iz 4. člena Zakona o Radioteleviziji Slovenija, ki določa, da javna RTV:

– zagotavlja kakovostne izobraževalne oddaje, v okviru katerih posreduje celoten spekter aktualnih vsebin od verskih in socialnih do naravoslovnih in tehnološko-informacijskih vsebin;
Ob krščanskih verskih praznikih (zadnji primer je bil dela prost dan Marijino vnebovzetje) je spored TV natrpan z verskimi vsebinami, ki daleč presegajo »izobraževalne oddaje, v okviru katerih posreduje celoten spekter aktualnih verskih vsebin in ...". To niti po najbolj ohlapnih razlagah niso izobraževalne oddaje, v okviru katerih bi naj posredovali aktualne verske vsebine, ampak gre za maše, govore klerikov (ki so pogosto na meji dopustnega, včasih pa imajo priokus verske nestrpnosti in poseganja v politiko) in druge verske dogodke. To se potencira ob božiču in velikonočni nedelji ter velikonočnem ponedeljku, ko je ves spored v znamenju slavljenja in praznovanja njihovih praznikov. Ateisti in pripadniki nekrščanskih verskih skupnosti so prisiljeni gledati oddaje, ki zanje ne pomenijo nič (ali kvečjemu zelo malo) in so pogosto na meji dobrega okusa.

Ne nasprotujemo obveščanju o dogodkih v verskih skupnostih v R Sloveniji, toda le znotraj okvira, ki ga določa Ustava in deklarirana sekularnost naše družbe. Primer takšnega korektnega

obveščanja je npr. kratko obvestilo o verskih praznikih muslimanov v informativnih oddajah. Verniki, ki želijo gledati/poslušati maše, pridige in govore svojih klerikov, imajo na razpolago zadosti medijev, ki niso javnega in/ali nacionalnega pomena.

Pričakujemo, da boste poskrbeli v okviru svojih pristojnosti za dosledno spoštovanje Ustave in drugih predpisov RS ter opozorili vodstvo RTV Slovenije na probleme, ki smo jih izpostavili.» (B. Ž., koordinator ZAS)

Skupen odgovor odgovornega urednika Kulturnega in umetniškega programa TV Slovenija Andraža Pöschla in urednika Uredništva verskih oddaj TV Slovenija Vida Stanovnika

RTV Slovenija na podlagi zakonskih izhodišč in statutarne izvedbe ustvarja, pripravlja, arhivira in oddaja različne programske vsebine. Malo širše kot v dopisu pa Zakon o Radioteleviziji Slovenija v 4. členu natančneje opredeljuje, da RTVS:

- Zagotavlja kakovostne izobraževalne oddaje, v okviru katerih posreduje celoten spekter aktualnih vsebin od verskih, socialnih, do naravoslovnih in tehnološko-informacijskih vsebin;
- Posebno pozornost posveča položaju in delovanju registriranih verskih skupnosti.

V Programskih standardih Radiotelevizije Slovenija je v delu, ki opredeljuje delovanje v interesu javnosti, ter v odstavku o »vrednotah javnega medija« navedeno, da mora RTV Slovenija upoštevati tudi naslednji načeli in naloge:

- Posvečanje posebne pozornosti položaju in delovanju registriranih verskih skupnosti.

TV Slovenija (Uredništvo verskih oddaj znotraj Kulturnega in umetniškega programa) v kontekstu zakonskih izhodišč pripravlja verske programske vsebine, s katerimi: spremlja in posreduje informacije o položaju ter delovanju registriranih verskih skupnosti; spremlja in posreduje informacije o delovanju neformalnih duhovnih gibanj; zagotavlja prenose bogoslužij različnih verskih skupnosti. Verskim vsebinam pa sta v redni shemi in znotraj letnega potrjenega produkcijskega načrta, ki ga vsakokrat sprejme Svet RTVS, namenjeni dve tedenski oddaji: Obzorja duha in Duhovni utrip. Verske vsebine so posredno vključene tudi v prispevke o kulturni dediščini, sodobnem umetniškem ustvarjanju ter prispevke, ki obravnavajo socialne ter filozofske teme v Sloveniji in svetu. Z oblikovanjem celovite ponudbe vsebin in oddaj si TV Slovenija prizadeva za oblikovanje programa, ki nagovarja širok krog ljudi z različnimi življenjskimi zgodbami in pogledi. Ustvarjalci verskih vsebin redno komunicirajo neposredno s predstavniki različnih verskih skupnosti in v ustvarjalnem dialogu, ob upoštevanju programskih standardov.

ODGOVOR VARUHNJE Z MNENJEM

Čeprav ste dopis naslovili »Problematika verskih vsebin na RTV Slovenija«, ste v nadaljevanju pisali samo o TV Slovenija, zato vam odgovarjam večinoma samo glede verskega programa na TV Slovenija. Verski program ima tudi Radio Slovenija, v okviru programa Ars. Če želite podrobnosti tudi o tem programu, me prosim obvestite.

Odgovorni urednik in urednik sta opisala in utemeljila vse zakonske podlage, ki TV Slovenija zavezujejo k pripravi verskih vsebin. Iz odgovorov in iz pregleda predvajanih oddaj izhaja, da večino verskih oddaj lahko opredelimo kot izobraževalne, če pod to besedo (upravičeno) razumemo tudi izobraževanje o družboslovnih, psiholoških, socialnih, umetniških, religioznih in

drugih vsebinah, ki jih posredujejo oddaje Obzorja Duha in Duhovni utrip ter druge vsebine, ki jih pripravlja uredništvo verskih oddaj.

Oddaja Duhovni utrip spremlja dogajanje v manjših verskih skupnostih, zato ne drži vaš očitek, da so pripadniki nekrščanskih verskih skupnosti prikrajšani ali prisiljeni gledati oddaje s katoliško vsebino.

Seveda je ob prazniku Marijinega vnebovzetja, ki ste ga omenili, več programa na TV Slovenija posvečenega temu prazniku, podobno kot to velja za vse druge državne praznike in dela proste dneve, ko je več programa povezanega s tistim praznikom ali vsebino dela prostega dneva (na primer ob 31. oktobru, dnevu reformacije, TV Slovenija del programa nameni vsebinam, povezanim s tem praznikom). Včasih je temu namenjen film, dokumentarna oddaja, včasih intervju, vedno pa je to prisotno tudi v dnevnoinformativnih oddajah.

Glede prenosov bogoslužij pa je pomembno opozoriti predvsem na [Programske standarde RTV Slovenija](#), ki med nalogami RTV Slovenija v uvodu zapisujejo:

»Javni interes izpolnjuje tako, da zagotavlja širok razpon kakovostnih programskih vsebin in storitev, ki so univerzalno dostopne preko različnih medijev in kanalov. Pri tem posebej pozorno upošteva različne interese in pričakovanja javnosti ter skrbi za sledenje tehnološkemu razvoju in napredku.«

V točki 4 pa navajajo:

»Posebno pozornost namenja registriranim verskim skupnostim, ljudem z invalidnostmi in drugim ranljivim družbenim skupinam.«

Prenosi katoliških in evangeličanskih bogoslužij so namenjeni predvsem najranljivejšim posameznikom: bolnim, invalidom, onemoglim, starim, osamljenim in drugim osebam, ki se zaradi različnih razlogov ne morejo osebno udeležiti bogoslužja v živo in jim predstavlja spremljanje bogoslužja po televiziji izjemno dragoceno možnost. To sem kot varuhinja razbrala tudi iz številnih odzivov, ko je v letu 2023 zaradi tehničnih težav dvakrat prišlo do izpada prenosa.

Enako velja tudi za prenos bajramske molitve – tudi ta je namenjena predvsem pripadnikom muslimanske vere, ki se je iz različnih razlogov ne morejo udeležiti osebno. Seveda je vsem pripadnikom katere koli verske skupnosti najbolj dragoceno osebno prisostvovanje.

Sklicevanje na to, da imajo verniki v ta namen dovolj drugih medijev, ki niso nacionalnega pomena, ni utemeljeno. Prav nacionalni javni medij je poklican za to, da opravlja vse javne naloge, med katerimi so tudi naloge za posamezne manjšine ali manjše skupine, ki jih komercialni mediji ne izvajajo.

Podobno je tudi v drugih evropskih državah, kjer javni mediji prav tako pripravljajo verske vsebine oziroma programe, namenjene v državi prevladujočim verskim skupnostim.

Na [povezavi](#) vam posredujem pregled verskih vsebin na javnih radijskih in televizijskih programih za nekaj evropskih držav, ki ga je leta 2017 za Državni zbor RS pripravila njegova strokovna delovna skupina. Tu na kratko povzemam samo nekaj ugotovitev.

V Avstriji imajo na javni televiziji in radiu posebni uredništvi za verske oddaje, ki pripravljata več verskih oddaj, med njimi Orientierung in Kreuz und quer na programu ORF2 in več oddaj na radiu.

Češka javna televizija ima več oddaj, ki se večinoma predvajajo ob nedeljah na programu ČT2, na radiu je vsako nedeljo na postaji Vltava verski oz. duhovni blok oddaj, nedeljski verski program je tudi na Čro Plus programu, na programu Čro wave pa tedenski program, namenjen mladim.

Na Danskem, kjer prevladujejo protestanti, nacionalna javna radiotelevizija pripravlja programe z versko vsebino, tudi prenose maš.

V Franciji že zakon določa dolžnost nacionalne televizije, da ob nedeljah zjutraj predvaja oddaje z versko vsebino, posvečene glavnim religijam v Franciji. Ustvarjanje oddaj je odgovornost predstavnikov teh ver. Oddaje imajo obliko prenosa verskega obreda ali razlage oz. komentarja vere. Na sporedu so na programu France 2 v sklopu magazina Pota vere. Zakonske dolžnosti o verskem programu za radio ni, a podzakonski akt (dekreta) določa podobna pravila, po katerih mora nacionalni radio ob nedeljah zjutraj oddajati verske oddaje, ki jih pripravijo predstavniki cerkva, in imajo obliko verskih obredov ali verskih komentarjev. V praksi so verske oddaje na programu radijskega kanala France Culture.

Švedska velja za protestantsko državo, javna RTV predvaja tudi oddaje oziroma program z versko vsebino (npr. prenos maš in večerne molitve vsako soboto na TV), dvakrat na leto pa pripravi oddajo ob muslimanskem prazniku.

Ta povzetek temelji na gradivu iz leta 2017, zato kak podatek morda ne velja več, vsekakor pa kaže, da RTV Slovenija nikakor ni izjema in zagotavlja verske vsebine podobno kot primerljive države. Delež teh vsebin med vsemi vsebinami pa je zelo majhen. Poleg tega ima RTV Slovenija tri nacionalne in dva regionalna programa ter osem radijskih programov, zato imajo tisti, ki ne želijo gledati ali poslušati verske vsebine, vedno na voljo več možnosti za drugačno vsebino na drugem programu.

Seveda pa morajo tudi verski programi spoštovati vse zakonske in programske standarde ter poklicna merila in načela novinarske etike, kot to velja za vse druge programe.

Zahvala za prenos nedeljske maše, 21. 9.

Župnik **M. G.** iz Župnije Leskovec je varuhinji posređoval zahvalo ene od gledalk za prenos nedeljske maše, 21. septembra:

»Bog plati za današnjo sveto mašo, ki sem jo lahko spremljala po TV. Zaradi bolezni ne morem v domačo župnijsko cerkev. Hvala gospodu župniku, bralcem beril, posebej pa pevcem za čudovito petje. Še enkrat hvala.«

Pohvale

Za neposredni prenos slavnostnega koncerta ob 70-letnici Simfoničnega orkestra RTV Slovenija

»Vaša odločitev, da v četrtek namesto "priljubljene" Tarče prenašate koncert vašega Simfoničnega orkestra, je pravilna in vredna pohvale! Ni nas malo, ki si želimo več klasične glasbe tudi na 1. programu, pa tudi še več takih oddaj, kot je sedanja Renesansa na 2. programu. Mogoče bi pa to lahko vsaj pri nekaterih vzbudilo malo več strpnosti in prijaznosti. Kar korajžno naprej in vse dobro.« (T. K.)

»Čestitam za današnji koncert Simfoničnega orkestra in čestitke orkestru in vsem ustvarjalcem prenosa za 70. Zdaj, ko živiva v naravi na vasi in ne moreva vedno na koncert v Cankarja, so mi taki prenosi na RTV SLO še toliko bolj dragoceni. Fino bi bilo, da bi bil vsak teden en njihov enourni koncert na TV SLO ... pa ne ponoči, ampak ob 20. uri. Tile četrtki bi bili fini namesto Tarče.« (M. K.)

ODGOVOR VARUHNJE Z MNENJEM IN POHVALAMA

Tudi varuhinja se pridružujem pohvali za odličen koncert. Zadovoljna sem, da RTV Slovenija (tudi) s tem koncertom uresničuje moje priporočilo, ki sem ga zapisala ob pripravi Programsko-produkcijskega načrta za leto 2025: »Ohraniti prenose vrhunskih glasbenih dogodkov v tujini in doma«.

Zapisala sem ga tudi na podlagi prejetih pohval gledalk in gledalcev ob prenosih podobnih koncertov v letu 2024. Takšne pohvale prejemam ob vsakem vrhunskem koncertu klasične glasbe in kažejo, kako dragoceno in pomembno vlogo ima RTV Slovenija pri posredovanju kakovostne glasbene ustvarjalnosti in poustvarjalnosti med občinstvo, zlasti tisto, ki iz različnih razlogov ne more neposredno prisostvovati takšnim glasbenim dogodkom.

Pohvali izvajalcem koncerta dodajam tudi pohvalo uredništvu glasbenih in baletnih oddaj, ki je poskrbelo za odličen in brezhiben prenos z vsem, kar spada zraven: povezovalko programa s primernim besedilom in glasom, brezhibnimi podnapisi, režijo, kamerami Televizijski prenos vključuje nešteto opravil. Iz odzivov gledalk in gledalcev vem, da to pomeni tudi nešteto možnosti za napake. Tokrat nisem prejela nobene pritožbe, kar dodatno potrjuje, da je bila tudi izvedba v vseh teh podrobnostih odlična.

Zato za konec lahko le spomnim na moje priporočilo za pripravo Programsko-produkcijskega načrta za leto 2026: »Ohraniti prenose vrhunskih glasbenih dogodkov v tujini in doma, razmisliti o možnosti prenosov plesnih, gledaliških in drugih umetniških zvrsti, tudi kakovostnih izvajalcev ljubiteljske kulture«.

Oddaji in ekipi oddaje Duhovni utrip

»Pišem vam kot nacionalni direktor za komuniciranje pri Cerkvi Jezusa Kristusa svetih iz poslednjih dni na področju Slovenije, Hrvaške, Bosne in Hercegovine, Srbije in Črne Gore.

Velikokrat smo kot gledalci "kritični" do oddaj in ljudi, tudi na RTV. Vendar pa moram izreči izredno pohvalo in zahvalo vaši ekipi v programu Duhovni utrip.

Delo z njimi je pravi užitek in zadovoljstvo. Svoje delo opravljajo strokovno in profesionalno in še veliko več. In temu "več" bi rad namenil nekaj besed. Mogoče se RTV Slovenija in tudi ekipi Duhovni utrip zdi, da je to za njih samo "služba", nekaj nepomembnega, kar je pač potrebno narediti od 8.00 do 16.00. Vendar se morate zavedati, da njihovo delo obvešča in ozavešča ljudi, jim širi obzorja in dobesedno "seje seme miru". Večina "vojn" po svetu nastane zaradi strahu pred neznanim, strahu pred različnimi verskimi skupnostmi. In ta strah je zlobno seme. Ekipa Duhovnega utripa pa s svojim delom "očisti vrt plevela oz. strahu" in posadi seme miru. In potem vsi skupaj lahko uživamo v tem miru.

Naša cerkev je samo ena od 42 registriranih verskih skupnosti v Sloveniji. In med seboj se na žalost ne poznamo. Po svetu je približno 4200 različnih verskih skupnosti, ki se ne poznajo. Nepoznavanje pa pomeni strah, strah vzbuja slabe občutke, jezo, zavist, sovraštvo. Ravno ta teden se je na našo cerkev v ZDA, Michigan, zgodil strelski napad, kjer so bile žrtve nedolžni ljudje in cerkev je pogorela. Stavbo se lahko ponovno zgradi, izgubljena življenja pa so za večno izgubljena.

Kot Cerkev Jezusa Kristusa svetih iz poslednjih dni se resnično iz srca zahvaljujemo srčni ekipi Duhovni utrip za njihovo "miroljubno poslanstvo".« (I. M.)

ODGOVOR VARUHNJE Z MNENJEM

Iskreno se vam zahvaljujem, da ste si vzeli čas in zapisali pohvale o oddaji Duhovni utrip in s tem izpostavili, da njeni ustvarjalci z njo izpolnjujejo poslanstvo javne RTV Slovenija. To poslanstvo je opisano z nalogami javne službe v 4- členu [Zakona o RTV Slovenija](#), v katerem je med drugim zapisano, da RTV Slovenija »posebno pozornost posveča položaju in delovanju registriranih verskih skupnosti«.

Podobno je zapisano tudi v 4. točki [Programskih standardov](#) RTV Slovenija, podrobneje pa še v [Poklicnih merilih in načelih novinarske etike v programih RTV Slovenija](#) v točkah 11.3 in 11.4.

Vse to so temelji, ki usmerjajo programske ustvarjalce pri njihovem delu. Kako dosledno in polno jih udeležajo, pa je v veliki meri odvisno od njih samih, njihove doslednosti, profesionalnosti, širine, srčnosti in občečloveških vrednot, ki jih lahko posredujejo z verskimi vsebinami. Po vašem odzivu sodeč jim to uspeva.

[Oddaji Ah, ta leta!](#)

»Večkrat sem si že ogledal dele vaše oddaje, bolj podrobno pa zadnjo, 27.septembra, kjer ste predstavili aktivnosti Marije Metlika, Emilije Erbežnik, skupine Dvori iz Slovenske Istre in Darijana Novaka iz Andragoškega centra Slovenije. Kot raziskovalec sem se ukvarjal z rehabilitacijo gibanja hromih in delno hromih ljudi, nato sem delal na razvoju robotizacije industrije v Sloveniji in Jugoslaviji.

Prek vaše oddaje pa sem dobil vpogled na unikatno šolanje Marije in bogate različne aktivnosti Emilije. Obe nastopajoči sta nam predstavili svojo unikatno življenjsko aktivnost po upokojitvi. Nobenega scenarija vam ni bilo potrebno pisati, le njuni življenje ste nam predstavili, kot da bi gledali njuno delo neposredno.. Verjamem, da bosta imeli veliko posnemovalcev, saj je aktivno življenje smisel bivanja v družbi. Podobno nam je prinesla vaša predstavitev Vaške skupnosti kraja Dvori v slovenski Istri. Saj smo se kot gledalci kar preselili iz svoje mestne lokacije v čarobno Istro in med domačine. /.../

Celotnemu vašemu timu želim še veliko tovrstnih oddaj, ki nas delajo ponosne ob gledanju super talentov in strasti naših starejših državljanov. Seveda smo ponosni na naše umetnike in vrhunske športnike, ampak vaša oddaja nasiti naša srca in duše z vsebino in lepoto ustvarjalnih manj vidnih Slovencev in Slovencev.

PS. Imam še eno misel. Vemo, da smo Slovenci razkropljeni po vsem svetu, kjer tudi uspešno puščamo sledi v plemeniti projektih pri ohranjanju neokrnjene narave, npr. divje reke v Avstraliji,

kjer se je šolal naš mladi borec za ohranitev neokrnjene reke Save. Mogoče bi tudi takšne rojake lahko predstavili.» (U. J. S., Puhov nagrajenec za življenjsko delo gibanja pri človeku in stroju)

»V soboto, 27. 9., bom nekaj minut sodelovala v oddaji 'Ah, ta leta!'. Ne vem še, kaj bo predvajano, ker je snemanje s prijazno in uglašeno ekipo pod vodenjem novinarka Neve Novljan trajalo kar nekaj ur.

Sinoči sem na Vrhniki v knjižnici prisostvovala prireditvi, namenjeni stoti obletnici rojstva Cirila Zlobca. Navzoča sta bila tudi g. Tone Kuntner in pisatelj Tone Partljič. Po zaključku prireditve sem g. Partljiču povedala, da bo omenjeno moje delo v TV-oddaji Ah, ta leta!. Odgovoril mi je, da si jo bo zagotovo ogledal, saj oddajo redno spremlja.

Imam veliko prijateljev v pevskem zboru Društva invalidov Vrhnika in kolegov slikarjev v Kulturno-umetniškem društvu UKC Ljubljana. Povabila sem jih k ogledu in presenetil me je njihov odziv, da prav vsi poznajo to oddajo. Gledajo tudi ponovitve, so mi povedali.

Odziv mojih kolegov in kolegic je prav gotovo pomemben za gledanost vaše oddaje. Do sedaj nisem na televiziji zasledila mnogo oddaj, ki bi poudarjale vseživljenjsko učenje starejših, zato spremljanje vsebine take oddaje veseli tudi mene.» (E. E.)

Za (ponovno) predvajanje filma [Zgodba o moji ženi](#), 27. 9.

»RTV je ponovno predvajala odličen film Zgodba o moji ženi. Krasno! V primerjavi z anglosaksonsko /.../ je to pravi biser!« (P. S.)

Kritiki oddaje Skrivnosti Jehovovih prič in napovedniku zanjo

»Na TV SLO 1 je v sporedu za četrtek ob 21.10 film o Jehovovih pričah (Skrivnosti Jehovovih prič). Sama sem pripadnica Jehovovih prič, pa se žal filma ne veselim, ker je v napovedniku veliko netočnosti, da ne rečem zlonamernosti. Kako naj še naprej zaupam javni RTV, da je tisto, kar poroča, res, če na primeru tega napovednika dvomim, da preverijo pred objavo, kaj je res.« (C. M.)

»Navajen sem kakovostnih raziskovalnih oddaj na RTV Slovenija. Zato sem bil toliko bolj presenečen nad nizkim novinarskim nivojem oddaje z naslovom [Skrivnosti Jehovovih prič](#) v četrtek, 18. 9. 2025, na 1. programu. Oddaja je bila izrazito pristranska. Predstavljena so bila očitna sovražna stališča in žaljiv besednjak bivših Jehovovih prič ter pričam nenaklonjenih »strokovnjakov«. To je sicer njihova pravica, vendar pa tovrstna enostranskost v javnem mediju nikakor ni dopustna.

Drugi strani »medalje« je bilo v celi oddaji namenjenih kvečjemu nekaj sekund, kar pomeni, da gledalci niso imeli priložnosti slišati uravnoveženega pogleda. /.../

Avtorjem oddaje sicer lahko dopuščamo pravico do osebnih pogledov, vendar pa je odgovornost RTV uredništva, da zagotovi uravnoveženo in nepristransko poročanje. Dejstvo, da je bila oddaja kljub očitni pristranskosti uvrščena na program, odpira resno vprašanje o profesionalni integriteti in morebitni verski nestrpnosti odgovornega urednika. /.../.« (S. M.)

III. RAZVEDRILNI PROGRAM

»Popolnoma enaki ponovitvi kviza Vem! 3. 9. in 4. 9.«

Gledalca **B. L.** je razjezilo, ker sta se dva dneva zapored predvajali ponovitvi istega kviza Vem!:

»Res me zanima ali se vi tam na RTV nič ne sramujete, da nas imate za take bedake, da nam ponovitvi Vem! predvajate popolnoma enaki 3. 9. 2025 in 4. 9. 2025. /.../«

ODGOVOR VARUHNJE Z MNENJEM

Hvala za poslano. Niste napisali točno, za kateri ponovitvi je šlo. Me je pa danes zjutraj (op. a.: 5. 9.) poklicala urednica kviza Vem!, ker je predvidevala, da sem prejela kakšno pritožbo gledalcev zaradi ponovitve iste oddaje kviza Vem!.

Povedala je, da je prišlo žal do neljube napake, ko so pripravili 49. oddajo za ponovitev. Vse je bilo pravilno vpisano, a nato se je pri drugem vpisu v sistem Provys vpisala napačna številka 50 in sistem je, čeprav ne bi smel, predvajal 50. oddajo. Tako ste žal dva dni zapored gledali isto oddajo. Urednica je prosila, da se vsem gledalkam in gledalcem, ki se obrnejo name, v njenem imenu iskreno opravičim.

Takoj so tudi začeli iskati vzrok, zakaj je sistem predvajal 50. oddajo, ki niti ni bila naložena. Ko bodo to ugotovili, bodo nadgradili sistem, da se takšna napaka ne more nikoli več ponoviti.

Načeloma sicer ponavljajo oddaje kviza Vem! pretekle sezone, sedaj torej spomladanske.

15. septembra pa začnejo predvajati nove oddaje kviza Vem!, je še povedala urednica. Letos bodo skupno pripravili 44 novih oddaj.

Upam, da ste vsaj s pojasnilom zadovoljni, napake vam sicer za nazaj ne more popraviti nihče.

Kviz Vem!: »So v načrtu snemanja novih oddaj?«

Gledalec **M. H.** se je odzval na ponovitve kviza Vem!, in hkrati vprašal po novih oddajah:

»Moti me stalno ponavljanje oddaje Vem!. Zanima me, če so v načrtu snemanja novih oddaj.«

Odgovorni urednik Razvedrilnega programa TV Slovenija **Mario Galunič**

Hvala za posredovano pritožbo. Res je, od 15. 9. so spet vsak dan na sporedu nove oddaje kviza Vem! in tako bo vse do konca leta. V enem koledarskem letu zmoremo posneti 140 premiernih oddaj, kar je velik produkcijski in kreativni zalogaj, več enostavno ne gre. In to je tudi razlog, da se polovico leta oddaje ponavljajo. Lahko samo prosimo za razumevanje.

ODGOVOR VARUHNJE Z MNENJEM

Zahvaljujem se vam za poslano vprašanje. Res je, veliko oddaj kviza Vem! se ponavlja, kar velja zlasti za poletni čas, deloma tudi za januar in del februarja. Ko ste mi pisali, sem že opazila na zaslonih nove oddaje kviza.

Od 15. septembra dalje torej lahko vsak dan spremljate nov, sveže pripravljen kviz Vem!. Kot izhaja iz odgovora odgovornega urednika, bo tako do konca decembra. Nato bodo januarja in februarja žal ponavljali jesenske oddaje, nato bo spet sledila nova sezona sveže posnetih oddaj.

Evrovizija 2026: Upajmo, da bo kmalu potrditev, da bomo sodelovali»

Gledalca **G.** in **P.** sta v odzivu izrazila željo po sodelovanju Slovenije na Evroviziji, ki bo prihodnje leto na Dunaju:

»Čakamo, čakamo potrditev Slovenije za sodelovanje na Evroviziji 2026 na Dunaju. Upajmo da bo kmalu potrditev, da bomo sodelovali.«

ODGOVOR VARUHINJE

RTV Slovenija odločitve še ni sprejela, glede na to, kar je povedala direktorica TV Slovenija Ksenija Horvat na zadnji redni seji Sveta RTV Slovenija, pa se TV Slovenija Evrovizije ne bo udeležila, če bo na njej sodeloval tudi Izrael.

Končna odločitev o sodelovanju RTV Slovenija na Evroviziji 2026 bo sprejeta najpozneje do sprejema letnega načrta (PPN za leto 2026), so sporočili iz Službe za komuniciranje RTV Slovenija. *»Do tokrat naj bi bilo jasno, ali bo EBU sprejel kakšno odločitev v zvezi s sodelovanjem Izraela in ali bo upošteval pripombe več držav članic EBU-ja v zvezi s transparentnostjo glasovanja. Takrat bo jasno, ali RTV na tem tekmovanju še želi sodelovati.«*

Dodali so: *»Na Generalni skupščini EBU-ja, ki je bila v začetku julija v Londonu, je namreč RTV Slovenija predstavila stališče, da se v primeru nastopa Izraela na izboru za pesem Evrovizije – zaradi genocida v Gazi – ne bo udeležila tekmovanja. RTV Slovenija meni, da na izboru za pesem Evrovizije ne nastopajo zgolj javni medijski servisi, kot je izraelski KAN, ki ima sicer težave z vladajočo politiko v državi, temveč države same. Tako na primer Belgija in Nemčija nimata vsaka dveh predstavnikov – po enega za vsak javni servis (RTBF in VRT oziroma ZDF in ARD) – temveč po enega skupnega predstavnika države, iz katere prihajajo izvajalci. EBU trenutno vodi pogovore s članicami glede morebitne udeležbe Izraela na prihodnjem tekmovanju.«*

Nekaj informacij je še v [članku na rtvslo.si](https://rtvslo.si).

IV. ŠPORTNI PROGRAM

Janja Garnbret in energijska pijača

Gledalka **J. Z.** je opozorila na »odprt energijski napitek« v rokah Janje Garnbert v [prispevku v Športu, 27. septembra](#):

»Kot velika ljubiteljica športa sem iskreno vesela, da poleg meni najljubših vsebin iz sveta kulture poskrbite tudi za prenose športnih tekmovanj, odličnih komentarjev in drugega.

Tokrat pa pišem predvsem kot učiteljica družboslovnih predmetov, med katerimi je v osnovni šoli tudi Domovinska in državljanska kultura in etika. Verjetno si lahko predstavljate, kako težko se otrok dotakneta prva dva sklopa, so pa bistveno bolj dojemljivi za etični del, kjer se velikokrat dotikamo globalnih izzivov. Še posebej pozorni pa so na "neetično" delovanje odraslih. Ker poskušamo otroške glave pripraviti do razmisleka, kaj da in kaj ne, iščemo vse mogoče primere iz realnega življenja. In zdaj smo pri Janji Garnbret.

Vsi vemo, da se danes vrhunski šport financira predvsem iz virov, ki na žalost pač niso najbolj športni. Vsi poznamo marketinške strategije. Vsi vemo, čemu so športniki po podpisu pogodb zavezani. Toda javna RTV je podpisala pogodbo predvsem z državljani. Po zadnji osvojitvi naslova je bil pričakovani kratek intervju z izjemno plezalko. Pričakovana je bila njena kapa z napisom sponzorja, ni pa bila pričakovana plačana marketinška objava, v kateri ima v rokah odprt energijski napitek in to dlje časa. Morda bi temu lahko rekli zdrs kamermama, ali pa nepozornost novinarja, ki se je za izjavo dogovoril. Vem, da nihče od njiju jutri ne bo stal pred razredom, gledal v oči osnovnošolcem in jih še naprej poskušal prepričati, da svetovna prvakinja nosi napis /.../, ni pa nujno, da pijačo uživa. Od jutri naprej več niti jaz.

Ne vem sicer, ali se kdo od vas sprašuje, kakšna je gledanost/poslušanost RTV SLO s strani populacije med 12 in 18 let, ampak nekateri učitelji se res trudimo, da bi do učencev prišle kvalitetne vsebine /.../.

Še pred nekaj meseci smo po šoli izobešali ročno izdelane letake, v katerih so učenci drug drugega opozarjali, naj ne pijejo energijskih pijač, ker nočejo umreti od infarkta. Bojim se, da nas bodo jutri na stenah pričakali letaki: Pijem /.../, da bom plezal kot Janja Garnbret. Še enkrat, eno je videti popisane čelade, majice ..., drugo pa gledati odprte pločevinke, iz katerih športnik pije.

Zelo bi me veselilo, če bi našli primeren odgovor na moj zapis, ki ga bom posredovala tudi svojim učencem.«

ODGOVOR VARUHNJE Z MNENJEM

Iskreno se vam zahvaljujem za tehten razmislek o oglaševanju v športu. Že sami ste zapisali bistveno besedo: pričakovano. Zakaj je pričakovano, da imajo športniki na kapah napise sponzorja? Zakaj je pričakovano, da dajejo izjave medijem pred tablam z napisi dolge vrste sponzorjev, med katerimi so tudi proizvajalci energijskih pijač? Zakaj je pričakovano, da nas med pomembne mednarodne rokometne tekme na tleh igrišča ves čas pozdravlja oglas podjetja, ki najbolj slovi po alkoholni pijači?

Res je, med napisom sponzorja in uživanjem energijske ali alkoholne pijače je pomembna razlika. A še pomembnejša in večja je (bi bila) razlika med izjavami športnikov z oglasi na kapah, tablah, majicah in izjavami športnikov brez sledu oglaševanja.

Toda bojim se, da je duh ušel iz steklenice, da je v športu denar čedalje pomembnejši in da nič ne kaže na izboljšanje.

V primeru, ki ste ga omenili, bi snemalec lahko zahteval od plezalke, da umakne pločevinko, lahko bi posnel kader brez pločevinke (tak kader bi bil zato zelo verjetno slabši) ...

Na mnogih področjih danes ugotavljamo, da se stvari slabšajo, da smo kot potrošniki, uporabniki medijev in kot državljani vse bolj »na udaru«, vse bolj ranljivi, vse manj zaščiteni. Oglaševalci in prodajalci izdelkov so vedno en korak pred regulacijo, ki varuje državljane in potrošnike pred škodljivimi učinki oglaševanja oziroma rabe izdelkov ali storitev, ki jih oglaševanje povečuje.

Zato vam ne bom navedla točk zakona, podzakonskega akta ali smernic, ki bi lahko bile podlaga za sankcioniranje kršitve, temveč eno od zaključnih misli delavnice Vpliv trženja na prehranjevalne, gibalne in spalne navade in zaščita otrok, ki je potekala 5. junija 2025 v Ljubljani

v sklopu priprave novega *Nacionalnega programa o prehrani in telesni dejavnosti za zdravje 2026–2036*: ker so oglaševalci vedno korak pred potrošniki in državljani, je zelo pomembna krepitev odpornosti na učinke oglaševanja in zmožnost prepoznavanja negativnih vidikov oglaševanja.

Kako to doseči pri mladih? Morda skupaj z njimi in z njihovimi pobudami? Prepričana sem, da bodo z vašo spodbudo hitro našli odgovor, zakaj je imela športnica v rokah energijski napitek. In da bodo na ta način znali kritično opazovati tudi druge športe – ne samo športne dosežke in vrednote, temveč tudi negativne vidike, ki jih spremljajo.

»Avto šport trpi napram ostalim športom v medijskem okolju«

Gledalec **D. P.** se je z zahvalo in prošnjo odzval na [prispevek Rekordnih 222 dirkačev v Ilirski Bistrici](#), predvajan v Športu, 1. septembra:

»Najprej en res velik hvala za prispevek o avto športu, dogodku v Ilirski Bistrici in namenjeni minutaži. Avto šport trpi zelo hudo diskriminacijo napram ostalim športom v medijskem okolju. Avto šport v Sloveniji ima zelo velik potencial in veliko oboževalcev. Že vrsto let se trudimo, da dobimo nekaj medijske pozornosti in kar je še pomembnejše, primerno infrastrukturo, kjer bodo lahko naše voznice in vozniki izvajali nujno potreben trening. Slovenija je še vedno edina evropska država brez dirkališča, velikemu interesu navkljub.

V avto športu so zelo aktivne tudi ženske in lepo bi bilo, da v prispevku omenite vsaj zmagovalko 31.GHD I Feel Slovenia Ilirska Bistrica 2025, Mašo Eržen, ki je ena najuspešnejših slovenskih deklet v avto športu poleg Sanje Smrdelj.

Izredno bomo veseli, če boste odpravili krivico, povzročeno nežnejšemu spolu v avto športu.»

Odgovorni urednik Športnega programa TV Slovenija **Gregor Peterkel**

Hvala za zahvalo, te res niso pogoste, vendarle je res, da je to naše poslanstvo. Na tovrsten način smo letos pokrili vse relije za državno prvenstvo, podobno pa je bilo tudi v prejšnjih letih. Glede spola ne delamo razlik v poročanju, vaš predlog pa bom posredoval v presojo, tudi kot idejo za prispevek, uredniku in kolegom, ki pokrivajo avto-moto šport.

Urednik Uredništva športnih novic na TV Slovenija **Anže Bašelj**

Naš novinar pripravlja prispevek z Mašo Eržen, ki bo objavljen konec meseca. Naj še dodam, ob vseh relijih smo bili letos prisotni tudi na vseh GHD.

ODGOVOR VARUHNJE Z MNENJEM

Menim, da sta odgovorni urednik in urednik z odgovorom pokazala, da športno uredništvo ne zapostavlja ženskih športnic. Obravnava jih po enakih merilih kot moške športnike. Prislunilo pa je tudi vaši pobudi.

»Plaćniki RTV-prispevka smo prikrajšani za ogleda tekem slovenske reprezentance«

»Kot plačnika RTV-prispevka me zanima, glede na zakonodajo RS, zakaj RTV SLO nima prenosa športnih tekem slovenskih reprezentanc? Ker gre za zastopanje Slovenije na Evropskih in svetovnih tekmovanjih, smo plačniki RTV-prispevka prikrajšani za ogleda tekem slovenske reprezentance, saj se RTV ne odloči za nakup prenosa. Ker RTV ne izpolnjuje svojih obveznosti, ki jih je dolžna spoštovati, me zanima, kaj botruje tem odločitvam. /.../« (T. Š.)

Varuhinja je gledalcu poslala enak odgovor odgovornega urednika in svoje mnenje kot trem gledalcem, ki so na odsotnost prenosov tekmovanj nacionalnih reprezentanc na nacionalni televiziji opozorili v avgustu. To je objavljeno v [mesečnem poročilu za avgust](#), str. 10-12.

Redni odzivi kažejo, da gre za pereč problem in da se gledalci ne želijo sprijazniti s ponujeno razlago, temveč upravičeno pričakujejo, da si bodo tekme nacionalnih reprezentanc lahko ogledali na nacionalni televiziji.

Še o smernicah glede naslavljanja ruskih in beloruskih športnikov

Gledalko T. H. Z. je zanimalo, ali na RTV Slovenija obstajajo smernice glede omembe porekla ruskih in beloruskih športnikov. Njen odziv smo skupaj z odgovorom komentatorke v Športnem programu ter odgovorom in mnenjem varuhinje objavili v [mesečnem poročilu za avgust](#), na str. 12.

Gledalka se je odzvala:

»Hvala za odgovor. Na koncu sprašujete, ali sem z njim zadovoljna - v resnici nisem. Namen mojega pisanja je bil spodbuditi vaše športno uredništvo k razmisleku o tej temi in morebitnemu sprejetju interne politike. Ni šlo za kritiko komentiranja, saj komentatorka brez smernic ne more vedeti, kaj se od nje pričakuje, in dela po najboljših močeh.

Glede na to, da ste nacionalna hiša, bi pričakovala, da boste te teme naslovili na ravni uredništev.

Je pa res, da je na svetu veliko bolj pomembnih stvari, kot je ta. Če se vašemu uredništvu ne zdi dovolj pomembna, se s tem lahko sprijaznim, tako da na tem mestu zaključujem to pisanje.»

Varuhinja je vprašanje o splošnih smernicah športnega programa še enkrat poslala odgovornemu uredniku Športnega programa, ki je odgovoril:

Odgovorni urednik Športnega programa TV Slovenija Gregor Petercel

Smernic nimamo, naloga reporterjev prenosov in tudi novinarjev pa je, da gledalcu razložijo nastali položaj. Povejo, zakaj športniki nastopajo pod nevtralno zastavo, kdo so in kod prihajajo, da gledalec dobi čim bolj celostno informacijo.

Selekcija informacij je v domeni reporterja, ki oceni, kaj je za tekmovanje in potek tega bistveno.

ODGOVOR VARUHNJE Z MNENJEM

Varuhinja sem na splošno velika zagovornica pravil, meril in smernic, ki so znane in dogovorjene, ker to pomeni enako ali vsaj podobno obravnavo podobnih vsebin. Vendar menim, da v tem primeru enotne smernice niso smiselne, ker niso možne. Prepovedi namreč ne veljajo za vse športe, v nekaterih športih ruski in beloruski športniki sploh ne smejo nastopati, v nekaterih lahko pod nevtralnimi zastavami. Poleg tega se sankcije z leti spreminjajo, ker jih posamezne zveze ali MOK sproti podaljšujejo.

Članek na MMC-ju iz leta 2022 pojasnjuje stanje takrat:

<https://www.rtvsl.si/sport/rusija-izgnana-iz-sportnega-sveta-kot-nekoc-jugoslavija-juzna-afrika-in-nemcija/614212>.

O sedanjem stanju in obetih sem našla naslednji članek v Dnevniku:

<https://www.dnevnik.si/sport/ogrozen-nastop-celo-pod-nevtravno-zastavo-2748528/>

Ob tem je zadnje čase veliko pozivov za prepoved nastopov izraelskih športnikov.

Zato menim, da je pravilno stališče odgovornega urednika Športnega programa TV Slovenija, da morajo športni novinarji in reporterji ob vsakem konkretnem primeru znati presoditi, katere informacije so pomembne za posamezno športno panogo.

V. SPLOŠNO

»Zakaj RTV ne prenaša Blejskega strateškega foruma?«

Dve gledalki je zanimalo, zakaj TV Slovenija ne prenaša Blejskega strateškega foruma:

»Zakaj naša javna RTV danes (op. a.: 2. 8. 2025) ne prenaša Blejskega strateškega foruma, ki zanima veliko Slovencev, saj ima aktualne teme?« (I. J.)

»Kličem zaradi neprenosa blejskega foruma. Prvi dan je bil prenos, drugi dan ne. Rada bi vedela, zakaj ne. Vsakega bi zanimal in spada k splošni razgledanosti. Hvala.« (D. J.)

Skupni odgovor vodstva TV Slovenija in Informativnega programa TV Slovenija

Najprej hvala za vaše zanimanje. Res je, da so vsebine Blejskega strateškega foruma aktualne in zanimive, interes gledalcev smo na javni RTV prepoznali, zato najpomembnejše razprave prvega dne tudi v živo prenašamo na drugem programu Televizije Slovenija. Ob tem pripravljamo povzetke in analize za vse dnevnoinformativne oddaje, goste foruma pa gostimo v številnih dnevnoinformativnih in tedenskih oddajah, kot so Odmevi, Globus, tudi v oddaji Intervju. Razprave drugega dne že nekaj let potekajo na drugi lokaciji, ta pa žal ne premore tehničnih kapacitet, potrebnih za televizijske prenose v živo. Zato smo vsebine drugega dne povzeli in podrobno predstavili v dnevnoinformativnih oddajah, zvečer pa še v oddaji Globus. Dodatno smo posneli še nekaj pogovorov z udeleženci na obravnavane teme, ki jih bomo predvajali skozi ves teden.

ODGOVOR VARUHNJE Z MNENJEM

Odgovorna urednica je pojasnila, da prenosa drugega dneva Blejskega strateškega foruma ni bilo zaradi tehničnih ovir.

Varuhinja se vam zahvaljujem za odziv in izkazano zanimanje za pomembne mednarodne teme, ki krojijo tudi naš vsakdan in vplivajo na našo prihodnost.

Glavna naloga javnega medija je seveda posredovati javnosti, torej tudi vam, uredniško presejane in novinarsko obdelane dogodke in vsebine. Danes, ko marsikje tehnika omogoča neposredni prenos dogodka, pa lahko javna RTV ustanova ponudi javnosti tudi neposredne prenose izbranih dogodkov. Namenoma sem zapisala izbranih, ker je izjemno pomembna naloga javnega medija skrbna in strokovna uredniška presoja, katere vsebine ponuditi javnosti v neposrednem prenosu, katere pa povzeti v novinarskih prispevkih in oddajah. Pri neposrednih prenosih je potrebno tudi presoditi, po katerem kanalu jih posredovati. RTV Slovenija ima za to na voljo več kanalov: TV SLO 1, TV SLO 3, MMC TV, prenose na družbenih omrežjih TV SLO, na družbenih omrežjih posameznih oddaj ... Zato sem že lani med Priporočili za pripravo Programsko-produkcijskega načrta za leto 2025 zapisala: »Prenosi v živo na spletu in drugih platformah: jasno določiti uredniška merila, kaj se prenaša, upošteva tudi konkurenčne platforme.«

Zakaj 25. septembra ni bilo Tarče?

Varuhinja je prejela nekaj pripomb in vprašanj glede sporeda 25. septembra zvečer, saj je bil v terminu Tarče vpisan neposredni prenos koncerta iz Cankarjevega doma:

»Je resnica, da se na oddajo Tarča uvaja cenzura? Oddaja, ki je še edina gledljiva na RTV. /.../« (D. S.)

»Kot plačnica obvezne RTV naročnine ostro protestiram zaradi umika oddaje Tarča, ki bi morala biti na sporedu danes zvečer. Gre namreč za očitno cenzuro!« (D. M. P.)

»Ukinitev tarče ta teden: to je še edina oddaja, ki je informativna na RTV, ki je še toliko dostojna in necenzurirana /.../« (M. G.)

ODGOVOR VARUHNJE

Oddaja Tarča 25. 9. ni bila cenzurirana, temveč je izjemoma ni bilo na sporedu zaradi neposrednega prenosa slavnostnega koncerta ob 70-letnici Simfoničnega orkestra RTV Slovenija. Simfonični orkester je dragocen del RTV Slovenija, glasba, ki jo ustvarja in poustvarja, je pomemben del javne službe, ki jo opravlja RTV Slovenija na podlagi zakona. Tudi zaradi orkestra je RTV Slovenija ne samo medijska, temveč tudi kulturna ustanova. Tarča je bila spet na sporedu v četrtek, 2. oktobra.

Ponovitve tudi v prvi polovici septembra

Dve gledalki sta se odzvali na ponovitve oddaj, ki zaznamujejo predvsem poletne mesece, pa tudi prvo polovico septembra:

»Zanima me koliko časa še bomo gledali ponovitve oddaj Besedolov, Vem! in še bi se našlo. Mislim, da je to že kar nedopustno.« (S. K.)

»Lepo prosim, prenehajte že enkrat ponavljati oddaje, ki jih gledamo že celo poletje. Katastrofalen program!« (T. C.)

ODGOVOR VARUHNJE Z MNENJEM

Kviz Vem! se z novimi oddajami začne 15. septembra, premierna oddaja Besedolov nove sezone pa bo na sporedu 17. septembra. Še dober teden bo treba počakati.

Ostale oddaje (Tarča, Politično, Marcel ...) so se večinoma že vrnile.

Poletni premor je sicer stalnica že vrsto let. Kljub temu kot varuhinja že tri leta opozarjam vodstvo TV Slovenija, da je toliko ponovitev in tako malo premiernega programa med poletjem ena najhujših kršitev pravic gledalcev. Vodstvo odgovarja, da delajo podobno tudi druge televizije, ker je poleti pred zasloni manj gledalcev. Toda glede na odzive občinstva ugotavljam, da so poleti pred zasloni najbolj ranljive skupine gledalcev: starejši, bolni, invalidi, socialno šibki ... Zato je naloga javne RTV Slovenija, da tudi poleti zagotavlja dovolj premiernega programa, še toliko pomembnejša. Letos je TV Slovenija sicer podaljšala nekatere oddaje v poletje (dodala je osem novih oddaj Dobro jutro, štiri oddaje Globus, jutranja poročila ...), v četrtekovem terminu Tarče je dodala osem oddaj Omizje.

Umanjkale pa so mnoge razvedrilne oddaje, ki se le počasi vračajo nazaj.

»Prosim, da predlagate, da se vrnejo ponovitve sej, kot so že bile do poletja«

Že julija in avgusta je varuhinja prejela dve pripombi, zakaj na 3. programu TV Slovenija gledalci poleti ne morejo spremljati posnetkov sej iz Državnega zbora. Septembra je klicala še gledalka **M. N.** in dala pobudo, da se na TV SLO 3 ponovno vrnejo ponovitve sej:

»Rada spremljam seje parlamenta, tudi komisij. In me zelo moti, da ni ponovitev, kot je bilo do poletja. Sedaj, petek ob 14.55, gledam TV SLO 3 in je na zaslonu že dve uri en sam napis - napoved ponedeljkove seje. Zakaj danes namesto tega ne ponavljate tistih sej, ki so bile v tem tednu in smo jih nekateri zamudili? Recimo, včeraj sem zamudila del seje komisije, ki preiskuje stanje o ukradenih otrocih, bi danes z veseljem gledala ponovitev, pa je ni. Ali tiste seje parlamenta, na katerih predsednik vlade odgovarja poslancem, so zelo zanimive in pomembne, te bi lahko ponavljali večkrat. Ali kolegije predsednice Državnega zbora, so tudi zanimivi.

Prosim, da predlagate, da se vrnejo ponovitve, kot so že bile do poletja. Ne tiste zelo stare, a iz preteklega tedna ali meseca, te pa so zanimive. Prosim za pojasnilo, ali se s koncem parlamentarnih počitnic na TV SLO 3 vračajo tudi ponovitve sej DZ in komisij DZ ali ne.«

Odgovorna urednica Informativnega programa TV Slovenija Polona Fijavž

Za zdaj programa na TV SLO 3 izven prenosa rednih sej delovnih teles in neposrednega prenosa zamikov sej, ki potekajo istočasno, ne načrtujemo. Bomo pa vaše mnenje upoštevali pri nadaljnjem razmisleku, tako da se vam zanj zahvaljujemo.

Poleg omenjene gledalke so se z željo po predvajanju ponovitev sej Državnega zbora in komisij na TV SLO 3 odzvali še ena gledalka in trije gledalci. Ena od pobud je prišla oktobra, vendar smo jo zaradi obravnave iste teme uvrstili v septembrsko poročilo. Povzemamo odzive:

»Na tretjem programu TV ste prej stalno prenašali program: vse ponovitve sej parlamenta, raznih odborov, državnega sveta ... tudi v nočnih urah. Zadnje čase pa objavljate samo obvestila, kdaj bodo nekatere seje vseh teh organov.

Najprej sem mislila, da ste to vpeljali le v času parlamentarnih počitnic - dopustov, sedaj pa je to stanje enako. Zanima me, zakaj ste to storili, nikjer nisem zasledila obvestila za razlog te velike spremembe.

Z zanimanjem spremljam tretji program TV, seveda večkrat nimam možnosti spremljati programa v živo, zato pogrešam ponovitve vseh sej in sestankov na TV. Prosim za pojasnilo, obrazložitev, zakaj ste uvedli to "slabo" spremembo.« (N. P.)

»Vljudno vas naprošam, da nazaj uvedete posnetke preteklih parlamentarnih sej ali odborov. Nujno jih potrebujem! Med delom, ki ga opravljam ponoči, res potrebujem te posnetke. Ne zaradi vsebine, pač pa zaradi ozadnega "drdranja".« (B. V.).

»Pišem vam kot mali samostojni podjetnik, ki se zanima za ogled vašega tretjega programa. Opažam, da skoraj mesec, mogoče dva, ni vsebin, kot so bile vsaj dotlej. Ker imam sam izredno malo časa za sledenje vsem novicam v svetu gospodarstva, sem se do sedaj posluževali TV SLO 3, kjer sem izvedel vsaj spremembe oz. obete za spremembe v prihodnje. Sedaj mi je tudi to onemogočeno, res ne vem, kaj sledi. Televizije ne gledam, poslušam pa rad seje, zborovanja na TV SLO 3 kot nekakšen podkast, pogovorno debato med delom, ki ga opravljam ... nimam si časa shranjevati v beležko, kdaj to bo, saj plačujem 14 eur za instantne informacije s TV SLO 3, saj je zato program bil odprt, ali se motim? /.../« (K. K.)

»Soočeni smo s tektonskimi spremembami, ki ste jih tiho brez uradne najave v vaših oddajah oziroma stikih z naročniki uvedli. Vem, da gre čas naprej, a prepričan sem, da ste naredili sami kaos, zlasti za spremljanje parlamentarnega programa. Praktično je nemogoče ob spremljanju zasedanj DZ, komisij, odborov za posamezen dan tekoče spremljati njihovo delo! Vem, da ni lahko, a ste s tem breme prevrnili na nas, ki plačujemo naročnino, da nam s tem povzročate dodatne stroške!? Konkretno, ob iskanju seje, npr. komisije za peticije o ukradenih otrocih ali katerega koli organa DZ, ni mogoče sproti spremljanje poteka seje tudi zaradi izklapljanja javnosti. Plenarna zasedanja še nekako gre, a temelj je sprejemanje odločitev o vsebinah! Kdo vam je narekoval take spremembe? Politika? Da se o dogajanjih ne bi vedelo? Zaradi tega z daljincem prečešem ves dan, a te seje ne najdem ponovno?! Je to vaše približevanje gledalkam in gledalcem? Mislim, da ne! Nasprotno, s tem ste zdaj naredili zmešnjavo in pol.

Prosim vas za vaše nasvete, kako naj rešim problem spremljanja parlamentarnega programa, ki je po meri tehnologov, ne pa ljudi!« (M. B.)

Varuhinja je pomočnika direktorice TV Slovenija za programske zadeve in odgovorno urednico Informativnega programa TV Slovenija vprašala, ali glede na številne odzive gledalcev morda načrtujejo ponovno uvedbo sej.

Odgovorna urednica Informativnega programa TV Slovenija Polona Fijavž

Program prenosa sej parlamenta in delovnih teles je v okviru zakonskih obvez RTV Slovenija, ki jih dosledno izpolnjujemo in s tem omogočamo gledalcem vpogled v delovanje omenjenih delovnih teles.



ODGOVOR VARUHINJE Z MNENJEM IN PRIPOROČILOM

TV SLO 3 prenaša vse seje Državnega zbora in njegovih delovnih teles – nekatere neposredno, nekatere pa v posnetku (ko na primer v državnem zboru hkrati zasedata dve komisiji, TV SLO 3 eno predvaja neposredno, drugo pa kasneje s posnetkom). Z rednim spremljanjem tega programa ste torej lahko seznanjeni z vsem, o čemer govorijo ali odločajo poslanci ali državni svetniki. Že predvajane seje so pri večini operaterjev na televiziji dostopne še teden dni z ogledom za nazaj. Vse so dostopne tudi na spletni strani RTV Slovenija:

https://www.rtv slo.si/tv/oddaja/redne_seje_dz/173250742 in na

<https://365.rtv slo.si/oddaja/redne-seje-drzavnega-zbora/173250742>.

Do obeh lahko kadarkoli in kjerkoli dostopate tudi z mobilnim telefonom, izberete sejo, ki ste jo zamudili, in jo poslušate med delom.

Za tiste, ki nimate dostopa do spleta ali ste tega nevešči, za tiste, ki nimate ogleda za nazaj in za vse tiste, ki ste bili navajeni spremljati ponovitve preteklih sej na televiziji, pa je ukinitve ponovitev že predvajanih sej korak nazaj.

Zato **priporočam uredništvu in vodstvu televizije razmislek o vnovični vrnitvi ponovitev parlamentarnih sej na program TV SLO 3.**

»RTV ponavlja športni dogodek, ki ni povezan s slovensko reprezentanco«

Gledalec **R. B.** se je odzval na popoldansko ponovitev tekme v odbojki, ki jo je TV Slovenija prenašala isti dan zjutraj:

»Sem ljubitelj športa na TV, ne prenesem pa, da RTV ponavlja neki športni dogodek, ki absolutno ni povezan s slovensko reprezentanco; če nimate kaj drugega za predvajati, počrnite ekran /.../. Vem, da se ne bo nič spremenilo, ampak vseeno prosim, da vsaj malo razmislite, ali smo mi zaradi vas ali vi zaradi nas.«

Pomočnik direktorice TV Slovenija za programske zadeve Rok Smolej

Za popoldanski posnetek smo se odločili, ker so nekateri termini prenosov odbojke zaradi časovne razlike jutranji. Ker je bilo nedeljsko popoldne sestavljeno iz različnih športnih prenosov (kolesarstvo, atletika), katerih dolžina je lahko tudi nepredvidljiva, smo imeli pripravljen še posnetek jutranje odbojke, da smo popolnili program do 19. ure. Če bi v taisti termin planirali premierno vsebino, se zaradi različnih športnih prenosov pred njo, zelo verjetno ne bi začela ob napovedani uri. Hvala za razumevanje.

ODGOVOR VARUHNJE Z MNENJEM

Menim, da je pomočnik direktorice primerno utemeljil, da je bil glavni razlog za predvajanje ponovitve nepredvidljivost športnih dogodkov. Na TV SLO 2 predstavljajo pomemben del programa, ob tem pa so na TV SLO 2 uvrščene tudi premierne vsebine, ki so predvidljive (dokumentarne oddaje ipd.). Te imajo, če se le da, stalen urnik, zato njim prilagajajo vsebine, ki zapolnijo čas med nepredvidljivim športnim dogodkom ter predvidljivo in napovedano redno vsebino. Ponovitev prenosa športnega dogodka se zgodi zelo redko.

Načeloma ob velikih svetovnih tekmovanjih TV Slovenija predvaja vse tekme slovenske reprezentance in vse tekme najboljših ali najpomembnejših v nekem športu.

Vsekakor je bilo vaše mnenje slišano.

Pobuda: Po koncu oglasov naj se izpiše ime oddaje, ki je na sporedu

»Pošiljam pobudo – predlog, da se na TV SLO 1 in TV SLO 2 po koncu oglasov izpiše ime oddaje, ki je na sporedu: na primer Vem!, Joker, Sisi, nadaljevanka. Ali »gledate kviz Vem!« ali podobna. Da vemo, kdaj smo na oglasih in kdaj v programu.« (A. S.)

Pomočnik direktorice TV Slovenija za programske zadeve Rok Smolej

Hvala za pobudo, o njej bomo z deležniki še enkrat premislili. Do zdaj se ne mi ne vodstva pred nami za takšne intervencije v programu nis(m)o odločili, ker menimo, da so programske vsebine dovolj jasno ločene od zunajprogramskih vsebin (oglas, napovedniki). Pri ločevanju dosledno upoštevamo vse zakonske predpise.

Mnenje o programu TV SLO 3

»TV SLO 3 je zdaj zaprt, razen ko imajo seje. Če pogledate HRT 4 imajo vse - državni zbor, politiko, ves dan program, da ljudje vidijo, slišijo, kaj se dogaja ... Imajo različne teme: inovacije, o zdravstvu, ni da ni. Podobno bi lahko imela TV SLO na tretjem programu. Naj pripravijo program, da bomo imeli ljudje kaj gledati. Sedaj je nekaj novega samo na prvem, recimo na SLO 1 kviz ob 18h, drugi dan pa se že ponavlja.« (D. L)

RADIO SLOVENIJA

I. RADIO PRVI

Jutranja kronika: »Enostransko poročanje o delu bruseljskega parlamenta«

Poslušalec S. B. je opozoril na poročanje v [Jutranji kroniki, 8. septembra](#):

»Danes zjutraj ob sedmih (op. a.: 8. 9. 2025) poslušam radijska poročila in sem zelo zgrožen glede enostranskega poročanja o delu bruseljskega parlamenta. Če je RTV javna, plačujemo jo vsi, zato bi moralo biti poročanje uravnoteženo. Če poda mnenje o neki temi Prebilič, pa Nemec,

bi bilo prav, da še slišimo mnenje tudi od nekoga z desne opcije in to celo največje stranke v parlamentu.

To me je danes zmotilo, je pa poročanje RTV-ja konstantno naravnano proti Sloveniji in proti Slovencem.»

Odgovorni urednik Radia Prvi Danijel Poslek

Naše poročanje o delu v bruseljskem parlamentu venomer temelji na podajanju različnih pogledov naših evropskih poslancev. Tako povzemamo in predstavljamo stališča vseh poslanskih skupin.

V konkretnem prispevku 8. 9. je beseda tekla o nagovoru predsednice Komisije, do katere pa sta bila najbolj kritična oba izpostavljena poslanca. Pri čemer je stališče Matjaža Nemca zanimivo, ker je del S&D in tako del siceršnje koalicije, ki podpira predsednico Komisije. Vladimir Prebilič je bil objavljen kot nekdo, ki je do stališč in dela Komisije kritičen.

Sicer pa, kot poudarjeno, ko govorimo o razpravah in siceršnjih stališčih evropskih poslancev, praviloma vključimo vse skupine. Tudi pri povzetkih govora, ki ga omenjamo zgoraj, smo povzeli stališča različnih poslank in poslancev:

Dogodki in odmevi: <https://prvi.rtvlo.si/podkast/dogodki-in-odmevi/42/175158220>

Radijski dnevnik: <https://prvi.rtvlo.si/podkast/radijski-dnevnik/75/175158258>

ODGOVOR VARUHNJE Z MNENJEM

Podrobno sem prisluhnila prispevku v Jutranji kroniki 8. septembra:

<https://prvi.rtvlo.si/podkast/jutranja-kronika/44/175165525>.

Vaša kritika je deloma upravičena. Prispevek v Jutranji kroniki je bil objavljen dva dni pred prvo oceno stanja predsednice Evropske komisije v Evropskem parlamentu v tem sklicu. Glavna vsebina prispevka so bila pričakovanja o tem, kako bo predsednica opisala stanje v EU in kako bo nakazala nove strateške usmeritve Unije. **Izbora sogovornikov bi moral biti, skladno s točko 2.2. Poklicnih meril in načel novinarske etike, širši.** Primerno merilo je bilo, kdo je kritičen do stališč Komisije in kdo je del koalicije predsednice. Izbira poslanca Vladimirja Prebiliča je primerna, izbira poslanca Matjaža Nemca pa manj primerna, saj je ob julijski nezaupnici predsednici komisije glasoval za nezaupnico, torej proti predsednici. Boljša izbira bi bil kateri od poslancev, ki so glasovali proti nezaupnici (Tomc, Tomašič, Zver). Ker je izbira dveh poslancev obenem segala samo na en politični pol, ste upravičeno sklepali na enostranskost.

Toda za jasnejšo in stvarnejšo oceno enostranskosti ali pluralnosti je pri poročanju o vsebinah, ki so redno del poročanja, nujno upoštevati več oddaj ali poročanje v nizu.

Prispevka po govoru predsednice komisije, ki ju je Prvi objavil 10. septembra v oddajah Dogodki in odmevi in Radijski dnevnik, kažeta na dosledno spoštovanje pluralnosti mnenj, saj so bili h komentarju povabljeni evropski poslanci z obeh glavnih političnih polov: Romana Tomc, Matej Tonin, Vladimir Prebilič in Matjaž Nemec.

Zato menim, da kljub delno enostranski izbiri sogovornikov v prispevku 8. septembra ne moremo govoriti o enostranskem poročanju iz bruseljskega parlamenta. Občasno lahko pride do manjših odklonov, pomembno pa je, da je poročanje pluralno v daljšem nizu. Pri poročanju iz Evropskega parlamenta pa v tem sklicu vedno tudi ni ustrezno vključevanje zgolj leve in desne

politične opcije, saj mnoga glasovanja, ocene in opredeljevanja presegajo to ločnico in se spreminjajo.

Pohvala Radiu Prvi

»Že nekaj časa nisem poslušala Radia Prvi. Danes ste mi pa prav polepšali jutro in vožnjo do Ljubljane. Poučne vsebine in krasen izbor slovenske glasbe.« (M. S.)

Mnenje o glasbi na Prvem

»Glasba na prvem je večinoma nemogoča, ali imate raziskavo o starostni strukturi poslušalcev? Ko poslušam kontaktne oddaje s poslušalci, še nisem slišala mlajšega od 50, glasbe za mlade je pa več kot polovica; pa ne recite, da je oddaja s slovensko glasbo vsak dan ob pol enih - prekinjena z dolgim oglasnim sporočilom. Ja pa v torek zvečer. Zdajle po Svetovalnem servisu je že tretja pesem v tujem jeziku ... Rada imam Prvega, imate dobre oddaje, pri glasbi mi pa vsak dan dvigne pokrov.« (M. K.)

ODGOVOR VARUHNJE Z MNENJEM

Zahvaljujem se vam, da ste si vzeli čas in zapisali svoje mnenje o glasbi na Prvem. Brez vaših osebnih podatkov sem ga posredovala odgovornemu uredniku Prvega in uredniku za glasbo na Prvem. Glede glasbe prejmem tu in tam mnjenja, ki so podobna vašemu, predvsem, da je premalo slovenske glasbe zjutraj in dopoldne. To ob predstavitvi mesečnih poročil poslušalcev predstavim tudi radijskim urednikom. V prihodnje namerava radio pripraviti raziskavo mnjenja poslušalcev, v kateri bodo preverili tudi zadovoljstvo s predvajano glasbo. Tega se tudi sama veselim, saj menim, da je včasih vidik poslušalcev premalo upoštevan.

MMC

I. NOVINARSKÉ VSEBINE

»Ko je celo navadno prepisovanje STA preveč zapleteno opravilo«

Varuhinja je v vednost prejela dve prijavi napak v dveh člankih na MMC-ju:

»Članek [Skupina Gen za 36 milijonov evrov prevzela Gorenjske elektrarne - RTV SLO](#)

"Pridobila je 302 megavata moči iz hidroenergije in 20 megavati sončnih elektrarn."

Pridobila 302 megavata in 20 megavati? Ko je celo navadno prepisovanje STA preveč zapleteno opravilo, da se v podnaslovih ne bi pojavljale neumne napake. Prepisovalec v ihti zgreši, urednica v ihti spregleda, preobremenjeni lektor ne pregleda ... Kakršen prispevek za RTVS, takšna besedila?

Seveda, ko pa je treba ob banalnem prepisovanju domačijskih vesti STA slovensko ljudstvo zabavati in slogovno informirati s tako pomembnimi vsebinami, kot je kazen za ogabno početje dveh kitajskih mulcev, žgečkljiva informacija o vrhunskih tenisačih in manekenki, o tem, kdo ne

bo kandidiral na Irskem, kje ne bodo zgradili hotelov, in cel foto album nepozabnih oblek pri nas bolj ali manj znanega ameriškega selebritijstva + katera selebritijca sta se prvič skupaj pojavila na rdeči preprogi.« (B. P.)

»[Kontrolorji zračnega prometa za začetek oktobra napovedujejo stavko - RTV SLO](#)

Stavki naj bi se pridružila večina kontrolorjev, od 103 do 135. "Naše delo še nikoli ni bilo tako stresno, rekreacijski dopust potrebujemo," je napoved stavke pospremil sindikalist Robert Štauber."

Od 103 do 135?!? Se še niso odločili?

Kaj piše STA? "Večina kontrolorjev zračnega prometa, 103 od 135, je za 6. in 7. oktober napovedala stavko, ker jim je vlada ukinila rekreacijski dopust, poroča portal Preiskovalno.

<https://www.sta.si/3467428/preiskovalno-kontrolorji-zracnega-prometa-napovedali-stavko> /.../« (B. P.)

ODGOVOR VARUJINJE Z MNENJEM IN PRIPOROČILOM UREDNIŠTVU ZA NOVE MEDIJE

Bralec je na napako v članku [Skupina Gen za 36 milijonov evrov prevzela Gorenjske elektrarne - RTV SLO](#) opozoril vaše uredništvo prek sistema Prijavi napako in kmalu po oddaji prijave ste v uredništvu napako odpravili.

Besedilo je bilo objavljeno:

15. september 2025 ob 18.10

Zadnji poseg: 15. september 2025 ob 18.53

Bralec vas je o napaki obvestil 16. 9. ob 11.50. Takrat je bil podnaslov (vodilo) takšen:

Skupina Gen je končala prevzem Gorenjskih elektrarn. Zanje je odštela 36,4 milijona evrov. Pridobila je 302 megavata moči iz hidroenergije in 20 megavati sončnih elektrarn. Gen zagotavlja, da za 32 zaposlenih sprememb ne bo, se pa nadejajo "sinergije".

Kmalu po prijavi napake ste besedilo popravili. 16. 9. ob 12.25 je v podnaslovu (vodilu) pisalo:

Skupina Gen je končala prevzem Gorenjskih elektrarn. Po njeni vključitvi v skupino bo ta razpolagala s skupno 302 megavatoma moči za proizvodnjo elektrike iz vodne energije in skupno več kot 20 megavati moči za proizvodnjo s sončnimi elektrarnami.

Po popravku je bil zapis povsem enak besedilu, ki ga je pripravila agencija STA.

Ugotavljam, da so bralci MMC-ja prebirali napačen podnaslov več kot 17 ur.

Ugotavljam tudi, da je bil podnaslov napačen ne samo jezikovno, temveč tudi vsebinsko. Bralcem je namreč sporočal, da je skupina Gen s prevzemom Gorenjskih elektrarn pridobila dodatna 302 megavata moči iz hidroenergije in 20 megavatov moči iz sončnih elektrarn, kar pa, sodeč po zapisu STA-ja in tudi sodeč po predzadnjem odstavku besedila na MMC-ju, ne drži. Tolikšna bo skupna moč skupine Gen po prevzemu. Tam namreč piše:

»Družba Gorenjske elektrarne električno energijo proizvaja med drugim v 14 malih hidroelektrarnah s skupno močjo 12 megavatov, in sicer v 13 lastniških in v Hidroelektrarni Sava, ki jo ima v najemu pri matični družbi Elektro Gorenjska, ter v 36 sončnih elektrarnah skupne moči okoli deset megavatov.«

Torej skupina Gen ni pridobila 302, ampak 12 megavatov moči iz vodne energije in ne 20, temveč 10 megavatov moči iz sončnih elektrarn.

Podnaslov, ki po poklicnih merilih povzema in napoveduje osrednje besedilo, je bil torej napačen. To ni v skladu s Poklicnimi merili in načeli novinarske etike v programih RTV Slovenija, ki od programskih ustvarjalcev terjajo natančnost (točka 1.1.)

Dejstvo, da sta bili pravi številki navedeni v predzadnjem odstavku, ne opravičuje napake v podnaslovu, ker bralec ne ve, kateri veljata.

Nespoštovanje natančnosti se je uredništvu MMC-ja ponovno pripetilo 17. 9. v podnaslovu (vodilu) [članka o stavki kontrolorjev zračnega prometa](#), o čemer vas je opozoril bralec. **Napako ste spet popravili šele po opozorilu bralca.**

Zato uredništvu priporočam ponovno razpravo o doslednem spoštovanju poklicnih meril zlasti glede natančnosti.

Zaradi večjega števila podobnih napak ponovno priporočam uredništvu tudi razmislek o redaktorskem branju besedil, saj gre v večini navedenih primerov za napake, ki bi jih redaktorsko branje preprečilo.

ODZIVNO POROČILO odgovorne urednice Uredništva za nove medije Ksenje Tratnik na priporočili varuhinje

V redakciji smo opravili razpravo glede vaših priporočil.

Kljub vsem naporom se občasno ob tako velikem številu novic zgodi, da pride do napake, ki jo spregleda več oči, sploh, če ne gre za recimo zatipek, ki je bolj očiten, ampak za vsebinsko napako.

Novica o snemanju ameriškega igralca v Beogradu tudi v rubriki Slovenija

»Novica [o snemanju ameriškega igralca v Beogradu](#) se je danes znašla tudi v rubriki Slovenija, ne le Kultura (slika spodaj).

Članke sicer lahko uvrstijo v več rubrik hkrati. Zakaj je ta članek tudi v rubriki Slovenija, najbrž ve samo škrat MMC. Morda zna tudi pojasniti, zakaj je ta vest pomembna za slovenske plačnike prispevka za RTVS in v javnem interesu. Je "legendarni hollywoodski igralec in mojster borilnih veščin Steven Seagal" (po STA/MMC-jevo) /.../ kulturno tako pomemben za nas? Ker je tako "legendaren", ali ker snema v nekdanji nam bratski republiki, v naši nekdanji prestolnici? In je tako

Slovenija / Evropski teden mobilnosti ljudi nagovarja, naj se na pot odpravijo peš, s kolesom in javnim prevozom
16.9.2025
Začenja se Evropski teden mobilnosti, v katerem se bodo tudi v Sloveniji zvrstili številni dogodki, namenjeni spodbujanju izbire trajnostnih načinov potovanja. Akcija se bo tudi letos tradicionalno zaključila 22. septembra z Dnevom brez avtomobila.

Film in TV / Steven Seagal v Beogradu začel snemati film Zmajev red
16.9.2025
Ameriški igralec Steven Seagal bo na različnih lokacijah v Srbiji začel snemati film Zmajev red. Označil ga je za "staromodni akcijski triler". Pred dnevi je obiskal tudi predsednika Aleksandra Vučića, s katerim sta govorila o okrepljeni sodelovanju.

Delovni obisk / Varnostne težave na JV Slovenije. Katič: Za serijske prekrškarje predlagamo zapor.
16.9.2025
Vladna ekipa s premierjem Robertom Golobom je obiskala JV Slovenijo, kjer so se srečevali z župani, obiskali več ustanov in podjetij, v Novem mestu pa potrdili ustanovitev javne univerze ter odprli regijsko negovalno bolnišnico Julija.

pomemben, da se je T. L. Š. ob prepisu vesti STA še dodatno potrudila, da je poiskala in navedla pisanje "portala Express" (?).» (B. P.)

ODGOVOR VARUHNJE Z MNENJEM

Sem sedaj preverila in so po vašem opozorilu na MMC-ju očitno med delovni obisk in evropski teden mobilnosti vstavili sporočilo za javnost o nagradi Lastovka programa Ars.

Napaka pa se je, kot kaže vaša slika zaslona, zgodila; novica o dogajanju v Srbiji je bila kar nekaj časa neprimerno umeščena v rubriko Slovenija.

»Nova zahteva po soglasju za piškotke«

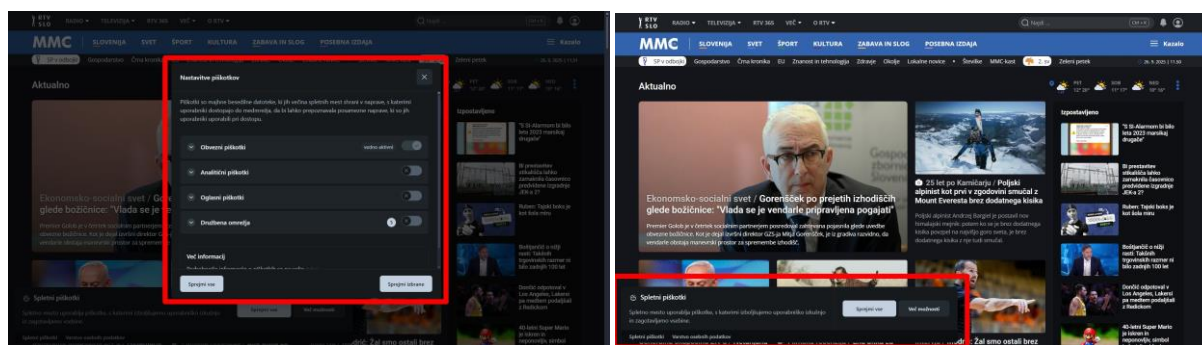
Bralec B. P. se je z vprašanji, povezanimi z novim obvestilom za potrditev oziroma nastavitve piškotkov, obrnil na MMC, odziv pa je poslal v vednost tudi varuhinji:

»Pred nekaj dnevi se je na spletnem mestu rtslo.si začela prikazovati nova zahteva po odobritvi piškotkov, ki zakriva še več zaslona. Pripenjam zaslonski sliki.

Pred tem se je na manjšem delu zaslona prikazovalo obvestilo o nastavitvah, s katerimi se je dalo odobriti ali zavrniti vtičnike ali piškote zunanjih ponudnikov - na voljo sta bila dva kvadratka za obkljukanje. Ne spomnim se, kakšen je bil opis v obeh. Zdaj lahko zavrnemo ali sprejmemo tri kategorije piškotkov: analitične, oglasne in družbenih omrežij.

Zanima me, zakaj je bila potrebna ta sprememba, kaj je po novem drugače. Smo bili prej izpostavljeni analitičnim in oglasnim piškotkom brez soglasja? So nam bili ti piškotki prihranjeni in zato naše soglasje sploh ni bilo potrebno? Je bilo piškotkov na rtslo.si prej več ali manj kot zdaj?

Da vas s temi vprašanji ne bi obremenjeval po nepotrebnem, sem prebral "podrobnejše" informacije, ki so na voljo [tukaj](#). Zapis nima datuma objave in ne pojasnjuje prav ničesar o razliki med prej in zdaj. Iskal sem kakšno sporočilo o spremembi, pojasnilo le-te, a mi je ni bilo dano najti.«



Odgovorna urednica Uredništva za nove medije Ksenja Tratnik

Multimedijski center je 23. 9. 2025 posodobil funkcionalnost upravljanja s piškotki. S posodobitvijo je za piškotke interne spletne analitike sedaj zahtevano predhodno soglasje. Spletno analitiko MMC uporablja za potrebe izboljšanja storitev ter poročanja vodstvenim in nadzornim organom, v skladu s predpisi, ki urejajo delovanje RTV Slovenija.

Novo obvestilo za potrditev/nastavitev piškotkov je večje od prejšnjega, s čimer se želi uporabnike pozvati, da si uredijo nastavitve piškotkov po svoji meri. Obvestilo vključuje tudi opis namena uporabe posamezne skupine piškotkov (analitični, oglaševalski, piškotki družbenih omrežij). Ko uporabnik enkrat dodeli dovoljenja za piškotke, se mu obvestilo več ne prikazuje. Pošiljatelj vprašanja je pravilno ugotovil, da spletna stran z informacijami o piškotkih ne vsebuje datuma zadnje spremembe. Podatek o datumu zadnje spremembe je bil 7. 10. 2025 dodan. Za opozorilo se zahvaljujemo.

ODGOVOR VARUHNJE Z MNENJEM

Upam, da je pojasnilo dovolj podrobno in jasno.

Zahvaljujem se vam za vprašanje, saj je na podlagi vašega vprašanja uredništvo dodalo datum.

Avtorjevi začetnici nista navedeni na strani MMC-ja

Bralec K. Č. je opozoril, da na spletni strani [Ekipa in kontakti MMC-ja](#) nista navedeni začetnici avtorja člankov E. Z.:

»V nedeljo, 28. 9. 2025, sem na e-naslov MMC-uredniki poslal vljudno opozorilo, da avtorjevi začetnici (E. Z.) nista navedeni na strani [Ekipa in kontakti MMC-ja](#). Do tega trenutka nisem prejel nobenega odgovora, uredništvo pa še vedno ni ukrepalo in ni dodalo avtorjevega imena in priimka na seznam novinark in novinarjev MMC-ja.

V svojem mesečnem poročilu za april 2024 ste namreč pravilno zapisali:

»Mora pa biti, v javnem zavodu še posebej, možno preveriti, kdo je avtor besedil, podpisanih samo z začetnicami oziroma kdo je avtor vsakega besedila.« (str. 27: https://img.rtvlo.si/files/2024/05/15/46_513782936957353996_mesecno-porocilo-za-april-2024.pdf)«

ODGOVOR VARUHNJE Z MNENJEM

V vednost sem prejela odgovor odgovorne urednice Uredništva za nove medije, v katerem pojasnjuje, da so začetnici E. Z. dodali v seznam novinark in novinarjev Uredništva za nove medije.

Seznam sem preverila in navedba odgovorne urednice drži: [Ekipa in kontakti MMC-ja - RTV SLO](#)
Zahvaljujem se vam, da ste opozorili na pomanjkljivost. Pravilno bi seveda bilo, da bi uredništvo seznam posodobilo ob vsaki spremembi, saj le posodobljen seznam zagotavlja izpolnjevanje [Programskih standardov RTV Slovenija](#) v točkah odličnosti in odgovornosti ter [Poklicnih meril in načel novinarske etike v programih RTV Slovenija](#) v delih, ki navajajo natančnost in javnost dela. Da tega niso storili samodejno, lahko ocenimo kot rahel odmik od standardov, so pa to uredili takoj po vašem opozorilu.

Mnenja

Članki ali oglasna sporočila?

Dva bralca sta se odzvala na članka o stanovanjski stolpnici na novi železniški postaji v Ljubljani in o prenovljeni ljubljanski Nami. Eden od bralcev se je odzval na oba članka, oba pa sta enotna v mnenju, da gre v obeh primerih za »propagandno sporočilo«.

O članku o stanovanjski stolpnici

»O [članku o arhitekturi](#), ki naravnost sumljivo sovпада z oglaševalsko akcijo za opisano stolpnico /.../, ki jo prav zdaj oglašujejo na velikih panojih. Ti oglasi so malo kriptični, da imajo potem takšni "neodvisni" članki več odmeva, ker mnoge zanima, kaj in kje je/bo tista vrhunska /.../ s plakatov. /.../

Oglašuješ en košček sestavljanke, potem pa počakaš, da se novinarska zvedavost "povsem spontano" odzove nanj z neodvisnimi, poklicno kaljenimi, aktualnimi, perečimi vprašanji, poizvedovanji. Seveda se to po nekem čudnem naključju zgodi prav takrat, ko je v bližini regionalni predstavnik firme, ki podpisuje arhitekturo, da ga investorjev "razvojni menedžer" potegne za rokav in potisne pred mikrofone in kamere. /.../

Je poslanstvo javne RTVS, da nas seznani s samohvalo slavnih arhitekturnih birojev, ali pač z bolj profanimi podrobnostmi, npr., kje točno bo stala ta hiša, kaj bo porušeno zaradi nje, koliko nadstropij bo imela, koliko bo višja ali nižja od Situle na drugi strani proge, kdaj in kako je bila umeščena v mestni prostorski načrt, koliko bo stal kvadratni meter, kdaj bodo začeli graditi, kdaj bo zgrajena, ali lahko železnica kakšno leto po dokončanju pričakuje pritožbe lastnikov zaradi hrupa, bosta Balkan shop & Balkan Grill padla ali obstala, itn.

Ampak ne, takšno profano novinarstvo je v imenu javnega interesa prepuščeno drugim, javna RTVS pa izvaja lajfstajl žurnalizem o najboljših, najlepših, najdražjih, najbolj slavnih in vse drugo, na kar smo nekdanje v sivem socializmu, ko so bili novinarji družbenopolitični delavci, zrlji zviška in imenovali bulvarski tisk. /.../« (B. P.)

O članku o prenovljeni Nami

»/.../ [novico o skorajšnjem ponovnem odprtju ljubljanske Name](#), ki nima navedenega vira, zato sklepam, da gre za prepis ali kvečjemu priredbo propagandnega sporočila. Po vsebini nadvse spominja na proslulo zgodbo o mednarodnem dnevu Nutelle.

»Prenovljena Nama z dvema ločenima vhodoma«

Ker stara Nama pa ni imela dveh ločenih vhodov, vsakega na svoji strani stavbe?!

Razlika bo očitno v tem, da ločena ne bosta samo vhoda, ampak bodo ločeni tudi deli notranjih prostorov, da prehod iz oddelka Nike v ostali del ne bo možen, kot je bil nekdanje možen prehod iz oddelka Benetton.

In niti besede o tem, kaj in od kod je "družba Morgan Finance SL"?! Da je vse skupaj gola propaganda, ki najbrž niti plačana ni, bi moralo zanimati plačnike prispevka za RTVS, ki je domnevno čisto prenizek. Ko bo RTVS za take vsebine pošiljala račune, in jih označevala kot reklame, se pa lahko pogovarjamo o dvigu prispevka./.../« (B. P.)

»<https://www.rtv slo.si/zabava-in-slog/popkultura/moda/prenovljena-nama-z-dvema-locenima-vhodom-prihaja-velikan-sportne-opreme/757359>

Prikrito ali odkrito oglaševanje? Danes to ni več pomembno? Oglasi vsiljeni povsod.» (S.)

Pripomba na članek o požaru na Petričku

»"V Celju je bila ob tem v ponedeljek tudi projekcija dokumentarnega celovečernega filma Mirana Zupaniča *Otroci s Petrička*, posnetega leta 2007."

Zakaj pa vsaj v drugo objavo o Petričku v zadnjih dveh dneh ne vstavite povezave na arhiv 365 RTVS, v katerem si plačniki prispevka (in drugi) lahko ogledajo ta nagrajeni film, ki ste ga posebej omenili na koncu članka? Je pretežko ob pisanju take objave pomisliti in preveriti še take zadeve? Ni v interesu MMC RTVS promovirati vsebin RTVS, ki niso ravno današnje ali včerajšnje, ali pa so celo od "nekih drugih" iz te veličastne hiše?

<https://365.rtv slo.si/arhiv/dokumentarci-kulturno-umetniški/80083818>.« (B. P.)

II. UPORABNIŠKE VSEBINE

»Nerazložljivo neobjavljanje komentarjev«

Uporabnica K. C. se je odzvala na neobjavo komentarja brez pojasnila administratorja:

»Zdaj pišem že drugič in to je nesprejemljivo. Kot plačnik te ustanove imam pravico, da so moji komentarji, če se držijo teme, in ne spodbujajo k sovraštvo - prej obratno, spodbujajo k razumevanju in povezanosti - objavljeni. Glede na to, da toliko komentarjev ni objavljenih, bi bilo do nas, bralcev MMC, pravično, da dobimo ob neobjavi komentarja jasno pojasnilo, v čem je problem. Ne pa tiho brisanje.«

POJASNILO VARUJINJE

Vsak, ki želi objaviti komentar, pa ta ni objavljen (ker gre skozi predmoderacijo ali je izbrisan po naknadnem pregledu), lahko vpraša administratorje, zakaj komentar ni objavljen.

To lahko storite s klikom na »Pošlji vprašanje administratorju« ob komentarjih. Lahko pa svoj komentar in povezavo na članek, pod katerim ste ga želeli objaviti, pošljete administratorjem na e-naslov forum.MMC@rtvslo.si in hkrati tudi meni v vednost.

Administrator odgovori vam in meni v vednost. Praviloma pove, kateri del vašega komentarja je sporen in katero [pravilo komentiranja](#) je kršil. Najpogostejši razlog je, da komentar ni povezan z vsebino članka.

Predlog, da bi ob vsakem umiku ostalo označeno, zakaj je bil komentar umaknjen, je poslal pred časom že drug komentator, vendar je uredništvo odgovorilo, da temu ne bo sledilo, ker da bi to preveč obremenilo stran s komentarji.

Uporabnica se je odzvala:

»Hvala za odgovor. Res je, tudi sama sem dojela, da bi takšna obrazložitev vsakega umika komentarja preveč obremenila administratorje in bom začela uporabljati to možnost vprašanja administratorjem.

Je pa kar neprijeten občutek, ko toliko komentarjev ni objavljenih in se mi včasih zazdi, da me ima nekdo "na piki" ... pa sploh ni, da bi komentirala kar vsevprek, le izrazito mirovniška sem, kot številne ženske, bi rekla.«

»Neprimerni "komentarji" zelo dejavnega uporabnika«

Uporabnik K. Č. je opozoril na neprimerne komentarje enega od uporabnikov:

»Moja pritožba se nanaša na neprimerne "komentarje" zelo dejavnega uporabnika /.../.

Iz vašega poročila za marec 2023:

»Komentarji na rtvslo.si so namreč objavljeni na spletni strani, ki je namenjena najširši, zelo heterogeni javnosti. Zato morajo biti vsem tudi razumljivi. Ironija in podobne nadgradnje so sicer zelo všeč jezikovnim sladokuscem, vendar rtvslo.si ni medij za jezikovne sladokusce.«

Str. 51, vir: https://img.rtvsl.si/files/2023/06/14/46_465094729772564498_porocilo-varuhinje-za-marec-2023.pdf

Obisk uporabnikovega profila vam bo pokazal, da je ta v preteklih osmih letih objavil najmanj 3.240 (!) svojih pesmic, ki negirajo vašo trditev, da rtvslo.si ni medij za jezikovne sladokusce, ob tem da so pogosto tudi žaljive (v najnovejši razpreda o črncu in črnuhu), hkrati pa v številnih komentarjih celo oglašuje svojo spletno stran in s tem krši 8. točko Standardov in pravil komuniciranja na spletnem mestu rtvslo.si.«

Administrator MMC RTV SLO

Hvala za obvestilo. Večino navedenih komentarjev smo umaknili, prav tako je uporabnik dodan pod nadzor in bomo na ta način poskušali zmanjšati morebitne nove kršitve. Sproti bomo pregledali še ostale pretekle objave.

Priporočamo, da nam komentarje prijavite prek ustrezne povezave. Hvala za razumevanje.

ODGOVOR VARUHNJE Z MNENJEM

V vednost sem prejela odgovor administratorja, ki ga je poslal tudi vam. To je **primeren odziv, skladen tudi s programskimi standardi, ki od programskih ustvarjalcev terjajo, da svoje odločitve pojasnjujejo uporabnikom.**

Kot razberem iz administratorjevega odgovora, **so vsak komentar posebej presojali, ali je skladen s standardi in priporočili komentiranja** in se na podlagi tega odločali, katerega umaknejo in katerega ne. **Kot ustrezen zato ocenjujem tudi njihov način umikanja komentarjev.**

Varuhinja ne morem presoјati, ali je bil vsak komentar, ki so ga umaknili, res neprimeren, tisti, ki so jih pustili objavljenе, pa primerni. Primernost komentarja se namreč presoјa na podlagi več meril, tudi glede na besedilo, pod katerim je objavljeno, saj iz tega izhaja tudi presoјa, ali se

komentar navezuje na temo ali ne. Ker za vsakega od komentarjev niste navedli, pod katerim besedilom je bil objavljen, sama tega ne morem presojati.

Dodajam še, da ste preveč posplošili moje mnenje iz mesečnega poročila za marec 2023. Res sem zapisala, da so komentarji na rtvslo.si namenjeni najširši in zelo heterogeni javnosti in morajo biti zato tudi razumljivi, »ironija in podobne nadgradnje so sicer zelo všeč jezikovnim sladokuscem, vendar rtvslo.si ni medij za jezikovne sladokusce«.

Toda to mnenje, ki ga še vedno zagovarjam enako kot marca 2023, je potrebno brati v celoti. To ne pomeni, da ironija, pisanje v verzih ali drugi umetniški elementi niso dovoljeni; pogoj pa je, da so nedvoumno razumljivi širši javnosti oziroma povprečnemu bralcu komentarjev.

S tem seveda nikakor ne trdim, da so komentarji, ki ste jih prijaviли, primerni, ker je treba vsakega presojati v konkretnem primeru in kontekstu, tudi z vidika razumljivosti.

Administratorji so to storili. To sklepam iz njihovega dosedanjega načina umikanja komentarjev. Kot sem že zapisala, varuhinja brez povezave komentarja z besedilom nimam vpogleda v kontekst komentarja, zato ne morem presojati upravičenosti (ne)umika vsakega posameznega komentarja. Poleg tega tudi ne bi mogla presojati zelo starih komentarjev, saj lahko obravnavam samo vsebine, objavljene v 30 dneh pred podajo pritožbe.

III. STORITVE

Nedelovanje MMC-ja

Bralec in uporabnik V. V. je opozoril na nedelovanje portala rtvslo.si v ponedeljek, 8. septembra:

»Bo zaradi nedelovanja MMC (8. 9. 2025) - edine vaše storitve, ki jo uporabljam - položnica za RTV-"prispevek" ta mesec zahtevala sorazmerno nižji znesek, in zakaj ne?«



VPRAŠANJA VARUHINJE DIREKTORICI DIGITALNIH VSEBIN RTV SLO

- Koliko časa MMC v ponedeljek ni deloval?
- Zakaj ni deloval?
- Kako ste o tem obveščali uporabnike?
- Ali ste o nedelovanju obvestili uporabnike po začetku ponovnega delovanja?
- Ali ste se uporabnikom za nedelovanje opravičili?

Direktorica digitalnih vsebin RTV Slovenija Kaja Jakopič

Zaradi okvare na strežnikih (strojni opremi) naš portal in aplikacije v ponedeljek, 8. 9., niso bili dostopni od 13.00 do 19.30.

Uporabnike smo o nedelovanju obveščali prek TV in RA-programov, prek RTV-profilov na družbenih omrežjih, hitro smo se odzivali tudi na vprašanja ostalih medijev. Po začetku delovanja smo uporabnike ponovno obvestili v oddaji Odmevi in na naši spletni strani. V vseh obvestilih smo se uporabnikom opravičili in jih prosili za razumevanje.

»Ko se izteče, oglasa ne morem zapreti«

Uporabnika **M. V.** so zmotili oglasi, ki jih ob izteku ne more zapreti:

»Na kateri osnovi RTV SLO, ki ob objavi oglasa objavi logotip zato, da ga preskočiš, več sekund ne omogoča ugašanja oglasa?«

Direktorica digitalnih vsebin RTV Slovenija Kaja Jakopič

Prosim za več informacij: Kje na spletu je uporabnik spremljal te vsebine? V katerem brskalniku?

Je možno, da uporabnik spremlja naše vsebine prek Eon-a, Nea ali A1 Xplore?

Namreč, dvomimo, da uporabnik gleda naše oglase, ker imamo na naših platformah in aplikacijah pred vsebinami vedno samo en oglas, ki ga je mogoče preskočiti. Ta funkcija po našem preverjanju tudi deluje brez težav.

Uporabnik je pojasnil, kje in kako dostopa do vsebin rtslo.si:

»22.24 na rtslo.si kliknil Odmeve. Reklama /.../ in odštevanje desno spodaj do konca oglasa. Ko se izteče, oglasa ne morem zapreti, ampak moram čakati do njegovega konca. Pišem samo dejstva. Mislim, da imam Explorerja, sem priklopljen na A1. Sporočim naslednji primer, ker nisem stalno na računalniku.«

Direktorica digitalnih vsebin RTV Slovenija Kaja Jakopič

Ker gre za osamljen primer, predvidevamo, da gre za težavo pri brskalniku. Explorerja načeloma ni več že nekaj let, nadomestil ga je brskalnik Edge. Tam deluje vse brez težav.

Za dodatno preverbo bi potrebovali podatke o brskalniku, link do oddaje, kjer se to dogaja in tudi OS.

ODGOVOR VARUHNJE

Podrobnejše podatke lahko pošljete meni, lahko pa se obrnete neposredno na storitev MMC-ja Pomoč uporabnikom, e-naslov: mmc@rtvslo.si.

Verjetno boste tako najlažje rešili tehnične zaplete.

PROGRAMI ZA NARODNI SKUPNOSTI

»Madžarske oddaje ... čemu jih predvajate in večkrat ponavljate?«

Gledalec **B. V.** se je odzval na nekatere oddaje in ponovitve, ki se predvajajo na programih TV Slovenija. Zmotila so ga predvsem predvajanja in ponovitve oddaj v madžarskem jeziku:

»Že pred časom sem prišel do spoznanja, da vam nima več smisla pošiljati pripomb na katastrofalni TV-program /.../ V bistvu sem pa danes hotel samo "reklamirati" aktualen program TV SLO-3, ker vidim, da se vračate s starim - nemogočim sistemom: na TV vidim ob 20h prenos EU parlamenta in ob 8h Odmevi (op. ravnokar so se Odmevi končali - ob 3.30!). Dejansko ste pa po EU parlamentu predvajali ponovitev xy, potem MB novice, ob ca. 2h zjutraj eno od

madžarskih! oddaj, ponovitev obeh KP novic/Dnevnika in še Odmeve! Zanima me za madžarske oddaje, čemu vse te /.../predvajate in večkrat ponavljate na vseh štirih slo. programih - je to program za učenje madžarščine, zapovedan od /.../? Zakaj še italijanski manjšini na TV KP ne privoščite tega? /.../«

ODGOVOR VARUHNJE Z MNENJEM

O ponovitvi Odmevov in drugih vsebin na TV SLO 3 odgovarjam: kar precej gledalk in gledalcev se obrača name, ker nimajo oglada za nazaj in ker imajo v času premiernega predvajanja neke oddaje (npr. Dnevnika ali Odmevov) druge obveznosti ali gledajo morda drugo TV in zato z veseljem pogledajo Odmeve v ponovitvi.

Programi za italijansko in madžarsko narodno skupnost imajo za predvajanje tri svoje, ločene kanale: Radio [MMR](#), ki predvaja radijski program v madžarščini za madžarsko narodno skupnost, [Radio Capodistria](#), ki predvaja radijski program v italijanščini za italijansko narodno skupnost, in [TV Koper – Capodistria](#), ki predvaja večinoma program v italijanščini za pripadnike italijanske narodne skupnosti, eno uro na dan, med 18. in 19. uro, pa program regionalnega TV studia Koper v slovenščini. Tukaj si lahko ogledate [spored](#).

Poleg tega nastaja v RTV studiu Lendava, ki deluje v sklopu Regionalnega centra Maribor, tudi televizijski program za madžarsko narodnostno skupnost. Ker zanj ni posebnega kanala, se vse TV-oddaje za madžarsko narodno skupnost predvajajo na TV SLO 1 in v ponovitve na TV SLO 1, TV SLO 2 in TV SLO 3 v podobnem ritmu kot vse druge oddaje, ki so predvajane na TV SLO 1. To je torej glavni razlog za razlike v predvajanju televizijskega programa v madžarščini in italijanščini

Čemu vse to? RTV Slovenija s predvajanjem programov v madžarščini in italijanščini izpolnjuje Zakon o RTV Slovenija, ki v 3. členu določa:

»3. člen

(1) Javna služba po tem zakonu obsega ustvarjanje, pripravljanje, arhiviranje in oddajanje:

- /.../

- po en radijski in televizijski program za avtohtono italijansko in madžarsko narodno skupnost (v nadaljnjem besedilu: narodnostni program) ter radijske in televizijske oddaje za romsko etnično skupnost (v nadaljnjem besedilu: oddaje za Rome) /.../.«

Posebno pozornost namenjajo avtohtoni italijanski in madžarski narodni skupnosti tudi Programski standardi RTV Slovenija ter Poklicna merila in načela novinarske etike v programih RTV Slovenija.

I. JEZIKOVNA KULTURA

Dnevnik, 9. 9.: »Mesto v Mehiki se imenuje Ciudad de Mexico«

Bralec **B. P.** se je odzval na poimenovanje glavnega mesta Mehike v [prispevku v Dnevniku, 9. septembra](#):

»Danes je bil objavljen prispevek o nesreči avtobusa v Mehiki, v katerem je voditeljica dvakrat izrekla Mexico City, čeprav se mesto v Mehiki po mehiško ([in po slovenskem pravopisu](#)) imenuje Ciudad de Mexico. Tudi v [presoji Jezikovne svetovalnice](#) o imenu tega mesta ni nikjer omenjen Mexico City. /.../«

ODGOVOR VARUHINJE

Hvala za poslano pripombo. Pošiljam še povezavo do Govornega pomočnika, kjer je tudi izgovorjava mesta Ciudad de Mexico:

[https://govornipomocnik.rtvlo.si/?s=ciudad&asl_active=1&p_asl_data=1&customset\[\]=post&asl_gen\[\]=content&asl_gen\[\]=title&qtranslate_lang=0&filters_initial=1&filters_changed=0](https://govornipomocnik.rtvlo.si/?s=ciudad&asl_active=1&p_asl_data=1&customset[]=post&asl_gen[]=content&asl_gen[]=title&qtranslate_lang=0&filters_initial=1&filters_changed=0).

Odmevi, 3. 9.: »To je jezikovni kolonializem«

»Današnji [Odmevi](#), sreda, 3. 9. 2025, ob 22.30. To je jezikovni kolonializem, da ne rečem imperializem. Zakaj gospod Bergant ne dopusti, da bi argentinska sogovornica govorila špansko? Če gospod Bergant ne zna špansko, zna pa Argentinka dobro angleško?

Torej? Gospod Bergant bi lahko postavljaj vprašanja v angleščini, gospa pa bi odgovarjala v lepi španščini. In mi bi imeli nekaj od tega.« (P. S.)

ODGOVOR VARUHINJE

Varuhinja sem velika zagovornica jezikovne pluralnosti. Zlasti jezike z majhnim številom uporabnikov zelo ogrožajo veliki svetovni jeziki, še posebej angleščina, ki postaja vse bolj prevladujoča. O vlogi RTV Slovenija pri ohranjanju jezikovne pluralnosti sem 28. avgusta govorila v intervjuju za projekt [CA23105 - Jezikovna pluralnost v spreminjajoči se medijski sferi Evrope \(PLURILINGMEDIA\)](#). Več o tem tukaj: <https://www.rtvlo.si/varuh/aktualno/vloga-medijev-pri-zasciti-jezikovne-pluralnosti/756017>

Glede pogovora v dveh različnih jezikih pa pojasnujem, da je ta možen samo v primeru, ko oba sogovornika dobro razumeta oba jezika. Novinar mora namreč v dobrem intervjuju sogovorniku postaviti ne samo vnaprej pripravljena vprašanja, temveč med pogovorom vprašanja tudi prilagajati glede na odgovore sogovornika. Če jezika sogovornika ne razume, tudi ne razume odgovorov in ne more prilagajati vprašanj.

II. DOSTOPNOST IN PRILAGOJENI PROGRAM

»Zakaj ima RTV SLO orodje za prenos podatkov v angleščini in ne v slovenščini?«

Zveza društev slepih in slabovidnih se je na RTV Slovenija obrnila s prošnjo za posredovanje arhivskega gradiva. Prejela je pozitiven odgovor in povezavo, kjer lahko gradivo prevzame. Na [omenjeni povezavi](#) pa se odpre obrazec v angleščini (in še nekaj tujih jezikov), ne pa v slovenščini, kar slepim zelo oteži dostop. Na to je v odzivu opozoril uporabnik S. P.:

»Moj kolega, ki ne vidi, se sprašuje, zakaj ima RTV SLO orodje za prenos podatkov, kot je ta spodnji transfer (op. a.: povezava), v angleščini in ne v slovenščini? Kaže, da imamo slepi s tem problem pri prevzemanju posnetkov v smislu, da nam je preveč zakomplicirano. Hvala za vaš odgovor.«

Varuhinja je za pojasnilo prosila vodjo TV produkcije.

Vodja TV produkcije Jože Knez

Inženir, ki je v TV produkciji zadolžen za transferje materialov, je pojasnil, da uporabljamo cenovno ugodno rešitev, ki podpira sledeče jezike, na spodnji povezavi:

<https://www.filecloud.com/filecloud-own-and-control-your-data/>

(arabsko, nizozemsko, francosko, nemško, Italijansko, portugalsko, špansko, kitajsko in rusko)

To programsko rešitev uporabljamo že nekaj let in ni bilo nobenih posebnih zahtev okrog jezika. Žal slovenski jezik uporablja premajhna populacija in posledično pride do takih situacij, saj se velika podjetja ne ukvarjajo z jeziki, kjer je malo uporabnikov.

Sklepali smo, da je angleški jezik dovolj razširjen in uporaba take programske opreme ne bo povzročala težav. V primeru, da obstaja boljša ali primernejša rešitev, bi prosili za informacijo.

ODGOVOR VARUHIJNE Z MNENJEM

Hvala za poslano opozorilo o obrazcu v angleščini. Od uporabnikov je seveda nekoliko nenavadno pričakovati, da bi poznali določene tehnične rešitve. Ni pa to nemogoče. Uporabniki vsebin RTV Slovenija, kamor sodi tudi arhivsko in dokumentarno gradivo, lahko s temi izkušnjami pomagajo tudi RTV Slovenija, da izboljšuje dostopnost vsebin za vse uporabnike. Če imajo predstavniki slepih in slabovidnih informacije o tem, kako v drugih državah z majhnimi jeziki rešujejo podobne težave, so njihove informacije dobrodošle.

Vsekakor bom na to težavo opozorila tudi na naslednji seji Programskega odbora za invalide in vprašala člana Sveta RTV Slovenija, imenovanega na predlog invalidskih organizacij, ki ima na tem področju precej izkušenj.

Vas, gospod S. P., pa prosim, da v nekaj stavkih pojasnite, kako zelo (v čem in kako) slepim in slabovidnim to oteži dostop do arhivskega in dokumentarnega gradiva.

Uporabnik S. P. se je odzval:

»Hvala za razumevanje. Navsezadnje je RTV SLO slovenska javna nacionalna medijska hiša in se pričakuje, da bo pri vsem uporabljala uradni jezik, torej slovenščino. Zakon o javni rabi

slovenskega jezika najbrž tudi RTV SLO nalaga, da uporablja naš uradni jezik. Ko gremo na spletno stran RTV in v njen arhiv, nas na srečo ne pričaka angleščina.

Vedeti morate, da slepi in močno slabovidni pri delu z računalnikom in "pametnim" telefonom uporabljamo za branje besedil slovensko sintezo govora, ki ne zna oziroma ne zmore brati angleščine ali drugih tujih jezikov. Zveni spakedrano, nejasno, zato slepi uporabnik izgublja veliko energije in časa, da se prebije skozi takšne ovire, če že ne obupa prej. Videčega človeka, ki bi mu pri tem pomagal, pa največkrat nima pri roki, pa tudi videči povečini nimajo potrpljenja, da bi se s tem ubadali, ne dovolj znanja, da bi razumeli specifične besede.«

Odzval se je tudi uporabnik **A. S.**, ki je prevzel arhivsko gradivo prek omenjene povezave:

»Žal ne poznam veliko takih orodji, ker se ne ukvarjam s tem, prepričan pa sem, da bi takšno orodje, ki ga uporablja nacionalna televizija, moralo brezpogojno biti v slovenščini.

Bistvo ni to, da uporabniki toliko znajo angleščino, da lahko taka orodja uporabljajo, ampak to, da so zaradi takšnih orodji prisiljeni znati angleščino. Nacionalna televizija, ki bi morala skrbeti za ohranitev slovenščine, to zanemarja.

Prepričan sem, da se da dobiti takšno orodje tudi v slovenščini, če pa slučajno ni ustreznega, sem prepričan, da ima RTV dovolj dobre programerje, da ga razvijejo ali da ga dajo narediti.

Možnost je tudi, da za neko orodje sami naredijo slovenščino, kar za orodja, ki imajo tako malo funkcionalnosti za prevajalce, ni problem.

Kakor koli, pri izbiri katerega koli orodja za nacionalno televizijo bi prvi pogoj moral biti slovenščina in to brez izgovorov.«

ODGOVOR VARUHA

Hvala za poslano. Medtem sem prejela tudi predlog člana Sveta RTV Slovenija, imenovanega na predlog invalidskih organizacij, da bi RTV uporabljala v ta namen brezplačni in odprtokodni **Arnesov "filesender"**, ki je tudi ustrezno dostopen za slepe. Na voljo je v štirih jezikih, tudi slovenščini: <https://filesender.arnes.si/?=&lang=sl>.

Poslala sem ga vodji TV produkcije, da preveri, ali je ustrezen, ali ga RTV lahko uporablja, ali je skladen z obstoječo programsko opremo ...

Če ga slepi morda poznate, bo dobrodošel komentar o njegovi uporabnosti za vaše potrebe.

Uporabnik **S. P.** se je odzval:

»Arnesov »filesender« kot ga omenjate in ga predlagajo, je naš slepi informatik in pogost služben uporabnik **A. S.** pogledal in pravi, da je v redu. Bi pa bilo dobro narediti en prenos, da bi videl, če se to z Jawsom da (Jaws je programski vmesnik za slepe, da lahko sploh delajo z računalnikom).

Predlagamo pa vam orodje **SOVD**, ki ga uporablja javna uprava.

Potem bi oboje preizkusili s prenosom neke TV-vsebine ali filma, ki bi jo mi potrebovali za naš muzejski arhiv.«

Vodja TV produkcije **Jože Knez**

Z rešitvijo opisanega problema se že ukvarjamo. Hvala Vam za poslano – nam bo koristilo.

Šport, 21. 9.: Izjave brez podnapisov

Gledalec **B. H.** je opozoril na nepodnaslovljene izjave v Športu, 21. septembra:

»Ob gledanju Dnevnika, 21. 9. 2025, ob 19.30 sem seveda z zanimanjem spremljal tudi športne dogodke s Svetovnega prvenstva v atletiki in me je res razočaralo, da so bile večkratne izjave Kristijana Čeha brez podnapisov, kljub temu, da niso bile v živo, ampak posnete že po popoldanskem tekmovanju. Hvala že v naprej za pojasnilo.«

Vodja Oddelka za podnaslavljanje za gluhe in naglušne v MMC-ju **Aida Kampl**

Za neljubi dogodek se iskreno opravičujem vsem našim gledalcem, saj sem po preverbi ugotovila, da je prišlo do človeške napake pri podnaslavljanju izjav v Športu. V prihodnje bomo še bolj pozorni, da do takih zadev ne bo prihajalo. Hvala za razumevanje.

ODGOVOR VARUHINJE

Varuhinja dodajam željo, da bo takih napak res čim manj. Obenem se zahvaljujem za opozorilo, saj pripombe prispevajo k večji pazljivosti.

»Podnapisi so bili zelo počasni in slika je bila že dva dogodka naprej«

Gledalka **F. P.** je opozorila na neusklajenost podnapisov in slike v jutranjih in popoldanskih poročilih, 12. septembra:

»Dajte prosim lepo že nekaj narediti, da bodo podnapisi normalno tekli v zvezi z dogodkom na sliki. Danes, 12. 9., v jutranjih poročilih ob 8. uri je polovica podnapisov manjkala, enako tudi ob 17. uri, kjer so se že na začetku podnapisi nekje skrivali in so prišli z zamikom. Enako se je dogajalo v obeh poročilih, tako da so bili zelo počasni in slika je bila že dva dogodka naprej. To res ni normalno, če bereš o Dodiku, na ekranu se pa dogaja vojaška akcija v Ukrajini. Pri nas so starši nekaj protestirali glede otrok, na ekranu pa slika iz Amerike v zvezi z atentatom na podpornika Trumpa. /.../«

ODGOVOR VARUHINJE Z MNENJEM

Hvala za poslano opozorilo. Poslala sem ga vodji oddelka za podnaslavljanje v MMC-ju **Aidi Kampl**, ki je odgovorila, da so zadeve preverili in na RTV Slovenija 12. septembra zjutraj in dopoldne niso zaznali nepravilnosti pri predvajanju podnapisov.

Podobno opozorilo mi je poslala še ena gledalka, ki sem jo za dodatna pojasnila napotila na operaterja, prek katerega sprejema TV-programe.

Poleg TV Slovenija so namreč podnaslavljanje za gluhe in naglušne uvedli tudi nekateri operaterji. Zato predlagam, da pri vašem operaterju preverite, ali omogoča podnapise, kako se jih vključi in izključi, da boste lahko izbrali, katere boste vključili.

Na državni ravni sicer potekajo dogovarjanja in usklajevanja, da bi se ta različna podnaslavljanja uskladila, RTV Slovenija ima pri tem pomembno vlogo in je bila zanjo tudi pohvaljena s strani neodvisnih državnih ustanov. Vendar bo do poenotenja podnaslavljanja, ki bo tudi čim bolj enostavno dostopno za vse uporabnike, preteklo še nekaj časa. Za vmesni čas vam torej svetujem, da se najprej pozanimajte pri svojem operaterju. Na TV Slovenija podnaslavljanje

trenutno poteka kar dobro (z izjemo delnega prekrivanja podnaslavljanja s podnapisi pri nekaterih oddajah, kot sta Joker in Kaj dogaja?). Za to rešitve še ni, ostalo pa deluje večinoma brez napak, tudi odzivov gluhih in naglušnih, ki me redno opozarjajo na zaznane težave, je zadnje čase izredno malo.

III. SPLOŠNO

Nič o tem, kdo bosta nova dopisnika iz Beograda in Moskve

Bralec **B. P.** je opozoril na skromno obveščanje o menjavah dopisnikov iz Beograda in Moskve:

»Naj omenim, da sem bil nadvse razočaran, ko sem v avgustu poslušal poslovilne radijske nastope dopisnikov Boštjana Anžina in Vlaste Jeseničnik. Ko sem z iskanjem po MMC poskusil izvedeti, kdo bosta nova dopisnika RTVS iz Beograda in Moskve, nisem našel ničesar. O tako pomembnih zamenjavah se je RTVS zavila v molk in temo. Čestitam, res na ravni javne RTV-hiše v javnem interesu z nadvse transparentnim delovanjem! Po "odkritju" nove dopisnice iz Beograda pa še vedno ne vem, kdo je ali bo nadomestil Vlasto Jeseničnik. Če sploh kdo in zakaj ne ...«

ODGOVOR VARUHINJE

Zaključek dopisniškega dela Boštjana Anžina je TV Slovenija omenila med njegovim zadnjim poročanjem v Odmeve iz Beograda, na Prvem je bil gost oddaje [Prvaki tedna, 1. septembra](#). Novo dopisnico so kot »novo« napovedali ob prvem poročanju.

V Moskvi je Vlasto Jeseničnik zamenjala Helena Ponudič. Danes je že poročala za radio v oddaji Danes do trinajstih. Predvidevam, da je poročala že pretekle dni, ker je danes niso posebej predstavili. Praviloma vsakega dopisnika ob prvem poročanju napovejo kot novega dopisnika iz določene države ali njegovega glavnega mesta.

Bralec se je odzval:

»/.../ Moj očitek ni letel, da za Anžina ni bilo povedano, da zaključuje dopisnikovanje. To sem izvedel v dveh njegovih ločenih nastopih na radiu. Vendar ob tem ni bilo povedano, kdo ga bo nasledil. Če Anžin v enem od teh kolegialnih pogovorov pred širo slovensko javnostjo reče, da bo to Saša, je njegovemu radijskemu kolegu morda takoj jasno, za koga gre, ne pa tudi nam. Nam je lahko le jasno, da on ve, njegov radijski kolega ve, nam pa ni treba vedeti, ali ne smemo prekmalu izvedeti. Programe RTVS menda ustvarjajo za nas, neobveščeno javnost, da bomo bolje obveščeni, ne pa, da bomo ugibali.

Ko sem hotel na MMC najti podatek, kdo je ta Saša, sem med [sporočili za javnost RTVS](#) našel vse mogoče, le tega ne, kdo bosta novi dopisnici iz dveh pomembnih in zanimivih krajev. Če menite, da je povsem normalno in hierarhično pravilno, da so nas iz Službe za komuniciranje RTVS na MMC obvestili o [številu gledalcev podviga Tadeja Pogačarja](#), o novi tuji seriji "[najprej v aplikaciji 365](#)", o sezoni [oddaje za starejše](#), [kdo se bo izštekal oktobra](#) itn., ne pa o dveh novih dopisnicah

v tujini, se pač ne strinjaava glede prioritet in hierarhije pomembnosti raznih segmentov programov RTVS oziroma obveščanja o njih.

Povsem možno pa je, da jaz narobe razumem vso to igro in poslanstvo Službe za komuniciranje. Morda je prav, da prva ugibanja, namige in govorice o zamenjavah dopisnikov RTVS najdemo v bulvarskih medijih, ki živijo od tega, ne pa uradno in brezplačno na portalu RTVS. Morda pa je služba za komuniciranje predvsem reklamna služba za programe in oddaje, ki jih je treba promovirati, da bodo imele več gledalcev.

Morda dopisniki RTVS v tujini in odjemalci njihovih poročanj ne rabimo takšnega obveščanja. O novih dopisnicah bomo že izvedeli, ko se bodo prvič oglasile z novega delovnega mesta. Enako očitno velja tudi za novo urednico oz. voditeljico oddaje NaGlas!, ki si tudi ni zaslužila napovedi nove sezone.»

Zahteva gibanja OPS glede javne predstavitve o poročanju v času epidemije

Varuhinja je v vednost prejela zahtevo gibanja OPS, naslovljeno na dnevnoinformativna uredništva TV, radia in MMC, da poročajo o razsodbi sodišča, ki je 12. septembra postala pravnomočna. Kot izhaja iz razsodbe, je bila ena od vodij shoda, na katerem je del udeležencev 3. septembra 2021 vdrl v studio TV Slovenija, da bi opozoril na domnevno zavajajoče poročanje o cepivih, na okrajnem sodišču oproščena; vdor je bil namreč pravno utemeljen kot dejanje v skrajni sili

Gibanje OPS je posredovalo zahtevo za nujen sestanek vodstva RTV Slovenija glede omenjene razsodbo in organizacije javne predstavitve dejstev o poročanju v času epidemije.

Gibanje OPS (v njegovem imenu predsednik L. T.) je dan po poslani zahtevi (zgoraj), tokrat samo na varuhinjo naslovilo novo zahtevo:

»V času epidemije covida-19 smo vas kot gledalci in poslušalci večkrat obveščali o hudih kršitvah pravice javnosti do resničnih, celovitih in nepristranskih informacij. Naše opozorilo ste v tistem času morda razumeli kot mnenje ali kot del razgrete javne razprave.

Dne 12. 9. 2025 pa je sodba Okrajnega sodišča v Ljubljani, opr. št. ZSV 440/2023, postala pravnomočna. Sodba jasno ugotavlja: /.../

Ker gre za pravnomočno sodno ugotovitev, smo prepričani, da ste kot Varuhinja gledalčevih in poslušalčevih pravic zdaj dolžni:

- 1. Javno obvestiti vse gledalce in poslušalce o ugotovitvah sodbe.*
- 2. Zahtevati od vodstva RTV pripravo oddaje, v kateri bodo te ugotovitve predstavljene, skupaj z vsemi ključnimi akterji.*
- 3. Spremljati izvajanje tega postopka in poročati javnosti, kako RTV izpolnjuje svojo zakonsko dolžnost po tej sodbi.*

Od varuha javnih pravic se pričakuje dejanje, ne molk. Molk v tem primeru pomeni sodelovanje pri nadaljnjem prikrivanju resnice.

Zato vas pozivamo, da brez odlašanja ukrepate v skladu s svojo funkcijo in mandatom, ki ga imate od gledalcev in poslušalcev.»

ODGOVOR VARUHIINJE

Na zapisano pojasnujem:

1. Varuhinja nisem pristojna za to, da obveščam javnost o sodbah. To je naloga uredništev.
2. Varuhinja ne smem zahtevati od uredništev oddaj ali drugih vsebin. To pomeni poseg v uredniško avtonomijo. Varuhinja lahko obravnavam samo že objavljene programske vsebine, nikakor ne smem posegati v vsebine, ki šele bodo na sporedu.
3. Tudi izvrševanje sodb ni v pristojnosti varuhinje.

Varuhinja lahko in moram delovati skladno s [Pravilnikom o delovanju varuha](#), Zakonom o RTV Slovenija in drugimi podlagami.

Predsednik gibanja OPS L. T. se je na odgovor varuhinje odzval:

»Prejeli smo vaš odgovor danes, 24. 9. 2025, v katerem navajate, da kot varuhinja niste pristojni za obveščanje javnosti o sodbah, da ne smete posegati v uredniško avtonomijo ter da izvrševanje sodb ni v vaši pristojnosti.

Dovolite, da vas ob tem spomnimo na 1. člen Pravilnika o delovanju varuha pravic gledalcev, poslušalcev in bralcev RTV Slovenija, ki jasno določa:

»Varuh mora pri uveljavljanju sprejetih zakonskih, etičnih, poklicnih, estetskih in drugih standardov v medijskih vsebinah delovati aktivno in ustvarjalce programov sproti opozarjati na zaznane pomanjkljivosti in nepravilnosti.«

Pravnomočna sodba ZSV 440/2023 nedvoumno potrjuje, da je RTV Slovenija v času epidemije covida-19 prikrivala življenjsko pomembne informacije za zdravje ljudi. To je izjemno huda kršitev zakonskih, etičnih in poklicnih standardov, zaradi česar je v vašem mandatu in pristojnosti, da:

- 1. aktivno opozorite na ugotovljene nepravilnosti,*
- 2. zahtevate od uredništev, da sodbo javno obravnavajo in o njej obvestijo javnost,*
- 3. zaščitite pravice gledalcev, poslušalcev in bralcev, ki so bili zavajani, manipulirani, ustraševani in so jim bile prikrite življenjsko pomembne informacije, na podlagi katerih bi se lahko odločali tudi drugače, kot so se.*

Zato od vas pričakujemo, da boste skladno s svojim poslanstvom in odgovornostjo nemudoma ukrepali in opravili dolžnosti, ki jih nalaga pravilnik. Vaše pasivno sklicevanje na nepristojnost ne odraža vašega poslanstva, ampak pomeni odmik od njega.

Prosim vas, da nas v roku 8 dni obvestite, na kakšen način boste ravnali, da zaščitite javnost in opozorite na ugotovljene nepravilnosti.«

ODGOVOR VARUHIINJE

Najprej glede roka za odgovor: varuh skladno z 12. členom [Pravilnika o delovanju varuha](#) »v posamičnih zadevah, o katerih mora seznaniti pritožnika, javnost in programski svet, izda poročilo v roku 20 delovnih dni«. To velja za »tiste prejete vloge, kjer presodi, da je tematika pereča in je prisoten velik javni interes; ali če presodi, da obstaja nevarnost kršitev temeljnih človekovih pravic in svoboščin, ki jih varujejo ustava, zakoni, programski standardi, poklicna in etična merila ali če obstaja drug upravičen razlog za individualno obravnavo vloge.«

Toda obenem 9. člen pravilnika nedvoumno določa: »Varuh obravnava samo tiste vloge, ki se nanašajo na objavljene programske vsebine. Varuh ne sme posegati v vsebine Radiotelevizije Slovenija pred njihovimi objavami.«

9. člen poleg tega določa: »Varuh lahko konkretna vprašanja, ki niso neposredno povezana s področjem njegovega delovanja, na primer o RTV prispevku, sporedu, storitvah, dostopu do informacij javnega značaja itd., odstopi pristojnim službam.«

10. člen pa določa še: »Varuh ima pravico zavriniti obravnavo vlog, ki ne sodijo na področje njegove pristojnosti, in vlog.«

Res je, kot trdite, 1. člen pravilnika določa, da mora »Varuh pri uveljavljanju sprejetih zakonskih, etičnih, poklicnih, estetskih in drugih standardov v medijskih vsebinah delovati aktivno in ustvarjalce programov sproti opozarjati na zaznane pomanjkljivosti in nepravilnosti.«

Varuhinja bi vaš dopis o sodbi sodišča poslala informativnim uredništvom vseh treh medijev RTV Slovenija (na televiziji, radiu in v MMC-ju), vendar ste to storili že sami, kar sem zaznala iz seznama naslovnikov. Zato je bil moj dodatni dopis nepotreben.

Kršitve programskih standardov presojam za vsebine, objavljene v 30 dneh pred oddajo odziva. Sedaj torej ne morem presojati, ali je RTV Slovenija s prikrivanjem informacij kršila programske standarde in poklicna merila. Lahko pa objavim vaš povzetek sodbe in dodam povezavo, ki ste mi jo posredovali in na kateri ste objavili sodbo Okrajnega sodišča v Ljubljani ZSV 440/2023: <https://gibanjeops.si/post/847150/v-rtv-slo-smo-3-septembra-2021-vdrli-v-skrajni-sili-da-bi-resili-zivljenja-nasih-ljudi>.

Tako bo sodba dostopna javnosti, ki bo o njej neposredno obveščena.

Kot sem že navedla, od uredništev ne smem zahtevati, kaj naj obravnavajo. O tem se odločajo avtonomno.

Sklicevanje na pristojnosti ni odmik od opravljanja poslanstva, temveč spoštovanje pravnih podlag, na katerih delujem.

Zahvali

Za medijsko podporo festivalu Vilenica

»Ob zaključku 40. mednarodnega literarnega festivala Vilenica se vam iskreno zahvaljujemo za izjemno podporo, ki ste jo tudi letos namenili našemu festivalu. Vaše prispevke, prenose, pogovore in napovedi smo spremljali s hvaležnostjo in spoštovanjem, saj so pomembno prispevali k visoki prepoznavnosti jubilejne izdaje festivala.

RTV Slovenija je kot dolgoletni medijski partner Vilenice odigrala ključno vlogo pri širjenju festivalskega dogajanja po vsej Sloveniji. Z vašim profesionalnim in poglobljenim pristopom ste omogočili, da je glas literature dosegel najširše občinstvo – od gledalcev in poslušalcev do spletnih uporabnikov, kar je za nas izjemnega pomena.

Zahvaljujemo se vam za vašo predanost kulturi, za kakovostno spremljanje in poročanje, ter za zaupanje, ki ga izkazuje našemu delu. Veselimo se nadaljnega sodelovanja in novih priložnosti za skupno ustvarjanje prostora, kjer ima umetnost osrednje mesto.» (M. M., programski vodja festivala Vilenica)

Za kakovostno in celovito vnaprejšnje obveščanje javnosti glede izvedbe testa SI-ALARM

»V soboto, 27. septembra 2025, smo uspešno izvedli test sistema javnega obveščanja in alarmiranja SI-ALARM. Zaradi dobre vnaprejšnje obveščenosti javnosti in razumevanja, zakaj izvajamo testiranje, je vse skupaj potekalo mirno in brez zapletov.

Iskreno se vam zahvaljujem, da ste s kakovostnim in celovitim poročanjem podprli naša prizadevanja za pripravo javnosti na izvedbo testa. Prepričana sem, da se prebivalci Slovenije tudi zaradi vašega aktivnega pristopa k projektu bolj zavedajo pomena pravočasnega opozarjanja in ustreznega ukrepanja v primeru naravnih in drugih nesreč.

Vloga javnega medija, kot je RTV Slovenija, je pri projektih te vrste neprecenljiva. Verjamem, da bo naše tokratno sodelovanje pozitivno vplivalo na dolgoročno pripravljenost družbe ob morebitnih izrednih dogodkih.» (P. B. C., direktorica Urada Vlade Republike Slovenije za komuniciranje)

Mnenji: »Berem, da bo zopet zamenjana ga. Elen Batista Štader. Kako je to mogoče?«

»Prebiram novice In berem, da bo zopet zamenjana ga. Elen Batista Štader. Kako je to mogoče, saj je ena najboljših voditeljic na RTV. Prosim ukrepajte, sicer res nimamo več kaj gledat.« (I. K.)

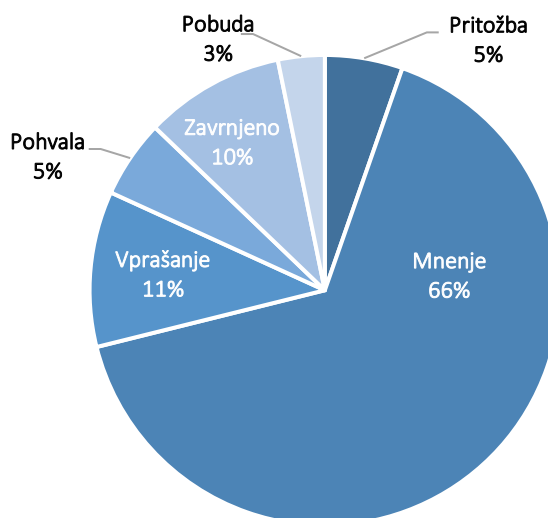
»Spet je gospa iz Kopra zamenjana.« (K. Š.).

STATISTIKA

Naziv OE	SEPTEMBER 2025	AVGUST 2025	SEPTEMBER 2024	Mesečno povprečje 2024
PPE TELEVIZIJA SLOVENIJA				
SKUPAJ	75	57	72	78,42
Informativni program	28	40	42	40,83
Kulturno umetniški program	11	5	6	7,5
Razvedrilni program	12	2	7	7,67
Športni program	5	6	4	10,58
TV Koper	0	0	1	0,25
TV Maribor	0	0	0	0,17
Splošno	19	4	12	11,42
PPE RADIO SLOVENIJA				
SKUPAJ	6	4	8	9
Radio Prvi	3	4	6	5,58
Val 202	1	0	1	1,33
Ars	0	0	0	0,17
Radio Koper	0	0	1	0,83
Radio Maribor	0	0	0	0,17
Radio Si	0	0	0	0,08
Splošno	2	0	0	0,83
RTV - PROGRAMI ZA NARODNI SKUPNOSTI				
SKUPAJ	1	0	0	0,25
TV Capodistria	0	0	0	0,17
Radio Capodistria	0	0	0	0,08
TV studio Lendava	0	0	0	0
Pomurski madžarski radio (MMR)	0	0	0	0
PPE MMC				
SKUPAJ	51	36	34	34,67
Novinarske vsebine	22	17	17	10,33
Uporabniške vsebine	27	18	14	22,5
Storitve	2	1	3	1,83
RTV SLOVENIJA				
SKUPAJ	54	48	72	85,17
Jezikovna kultura	10	11	9	8,67
Oglaševanje	3	3	11	7,83
Dostopnost in prilagojeni programi	5	3	4	4,75
RTV-prispevek	2	2	3	2,75
Tehnične zadeve	0	1	2	6,25
RTV SLO - splošno	14	7	16	11,09
Svet RTV Slovenija	1	0	0	0
Varuhinja	1	4	1	1,83
Zavrnjena obravnava	18	17	26	42
VSI ODZIVI	187	145	186	207,5

Statistika po vrsti odziva

SKUPAJ	<u>187</u>	Mesečno povprečje 2024
Pritožba	10	22,67
Mnenje	123	116,83
Vprašanje	20	13
Pohvala	10	9,08
Pobuda	6	3,92
Zavrnjeno	18	42



SKUPAJ	<u>187</u>	Mesečno povprečje 2024
Elektronska pošta	137	143,92
Spletni obrazec	13	22,75
Pismo	6	2
Telefon	31	38,83

